

AKCINĖ BENDROVĖ

**AB GUBERNIJA
2013 METŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS**

2014 METŲ BALANDIS

TURINYS

IFORMACIJA APIE ĮMONĘ	3
ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS	4
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA AB „GUBERNIJA“ AKCININKAMS	5
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA	7
BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA	8
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	9
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA	10
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	11
METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2013 METUS	42

INFORMACIJA APIE ĮMONĘ

AB “Gubernija”

Telefonas: +370 41 591900
Telefaksas: +370 41 591911
Įmonės kodas: 144715765
Registruota: Dvaro g. 179, LT-76176 Šiauliai

Valdyba

Romualdas Dunauskas, valdybos pirmininkas
Lina Dunauskaitė
Augustinas Radavičius
Sigitas Vilčiauskas
Muradas Bakanas

Vadovybė

Vijoleta Dunauskienė, Generalinė direktorė

Auditorius

UAB „Šiaulių Pagautė“

Bankai

AB „SEB bankas“
AB „Swedbank“
AB „Šiaulių bankas“

AKCINĖ BENDROVĖ

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, AB „Gubernija“ generalinė direktorė Vijoleta Dunauskienė ir finansų direktorius Vygintas Buivys, patvirtiname, kad mūsų žiniomis 2013 metų audituota metinė finansinė atskaitomybė parengta pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB „Gubernija“ turta, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, kad metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, bendrovės būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų aprašymu.

Generalinė direktorė

Vijoleta Dunauskienė

Finansų direktorius

Vygintas Buivys

Šiauliai,
2014-04-01

“Šiaulių pagautė”

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ

Bielskio 70/Varpo 53 A, LT – 76209 Šiauliai, tel.: (8-687)36070, tel/fax; (8-41)200605 el.p. aalasauskiene@gmail.com

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 144730863, PVM kodas LT-447308610

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Skirta AB „GUBERNIJA“ akcininkams

Išvada dėl finansinių ataskaitų

Mes atlikome pridedamo AB „Gubernija“ (toliau – Įmonė) finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – finansinės ataskaitos), kurį sudaro 2013m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita ir tą dieną pasibaigusių metų bendrųjų pajamų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, pinigų srautų ataskaita bei aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingų apskaitos principų santrauką ir kitas pastabas, kurie pateikti 11 – 41 puslapiuose, auditą

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir už tokias vidaus kontroles, kurios, vadovybės manymu, yra būtinos užtikrinant finansinių ataskaitų parengimą be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar dėl klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų atsakomybė - apie šias finansines ataskaitas pareikšti nuomonę, pagrįstą atliktu auditu. Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų.

Audito metu yra atliekamos procedūros, skirtos gauti audito įrodymus, pagrindžiančius finansinių ataskaitų sumas ir atskleidimus. Pasirinktos procedūros priklauso nuo mūsų profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo rizikos dėl apgaulės ar dėl klaidos, įvertinimą. Įvertindami šią riziką, mes atsižvelgėme į įmonės vidaus kontroles, skirtas užtikrinti įmonės finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą jų pateikimą tam, kad galėtume parinkti tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštume nuomonę apie įmonės vidaus kontrolių efektyvumą. Audito metu taip pat įvertinamas taikytos apskaitos politikos tinkamumas, vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Mes tikime, kad gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų audito nuomonei pagrįsti.

Nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia AB „Gubernija“ finansinę būklę 2013 m. gruodžio 31d. ir tada pasibaigusį metų finansinius veiklos rezultatus bei pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Dalyko pabrėžimas

Nesąlygodami savo nuomonės, mes atkreipiame dėmesį į aiškinamojo rašto pastabos Nr.18 – Finansinių rizikų valdymas, 39 psl. trečią pastraipą, kurioje apibudinamas neapibrėžtumas, dėl AB „Gubernija“ likvidumo rizikos sprendžiamo klausimo, susijusio su apyvartinio kapitalo trūkumu. 2013 m. gruodžio 31 d. Įmonė turi 3561 tūkst. litų gryųjų trumpalaikių įsipareigojimų. Jeigu nepavyktų suvaldyti šios rizikos, kiltų problemų dėl Įmonės veiklos tęstinumo.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Be to, mes perskaitėme AB „Gubernija“ metinį pranešimą už 2013 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, pateiktą finansinių ataskaitų 42 – 55 puslapiuose, ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų AB „Gubernija“ 2013m. gruodžio 31 d. finansinėms ataskaitoms.

Direktorė / auditorė

Aldona Alasauskienė
2013 04 02
V. Bielskio 70, Šiauliai
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000004

UAB „Šiaulių Pagautė“

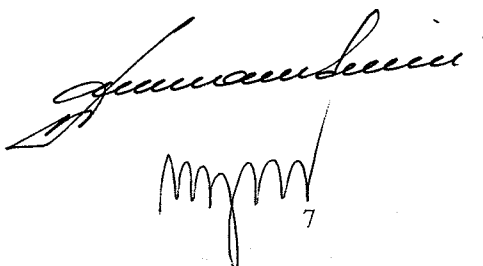
Audito įmonės pažymėjimo Nr.001375

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA (Tūkst. Lt)

TURTAS	PASTABOS	2013.12.31	2012.12.31
ILGALAIKIS TURTAS		30.031	30.729
NEMATERIALUSIS TURTAS	2	16	17
ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS	3	29.998	30.695
Žemė			
Pastatai		18.330	16.975
Kitas ilgalaikis materialusis turtas		11.668	13.719
INVESTICINIS TURTAS	4	17	17
TRUMPALAIKIS TURTAS		8.613	7.094
ATSARGOS IR NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS	5	3.839	3.936
Atsargos		3.436	3.644
Išankstiniai apmokėjimai		403	292
Nebaigtos vykdyti sutartys			
PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS	6	4.421	2.576
INVESTICIJOS IR TERMINUOTI INDĖLIAI	7	288	288
GRYNI PINIGAI SAŠKAITOJE IR KASOJE	8	63	294
TURTAS IŠ VISO		38.644	37.823
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
KAPITALAS	9	8.680	8.424
ĮSTATINIS KAPITALAS		16.130	16.130
PERKAINOJIMO REZERVAS		11.138	10.628
REZERVAI		0	0
NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIS)		(18.589)	(18.334)
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI		29.964	29.399
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		17.790	5.738
Finansinės skolos	10	15.902	3.940
Atidėto mokesčio įsipareigojimai	11	1.888	1.797
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		12.174	23.662
Finansinės skolos	10	4.167	16.723
Prekybos skolos	12	3.957	2.821
Avansu gautos sumos	12	19	678
Mokesčiai, atlyginimai ir socialinis draudimas	12	1.268	1.263
Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	12	2.763	2.176
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO		38.644	37.823

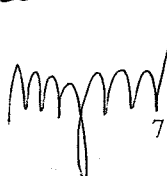
* Klasifikacijos pokyčiai aprašyti 1 pastaboje

Generalinė direktorė

Vijoleta Dunauskienė

Finansų direktorius

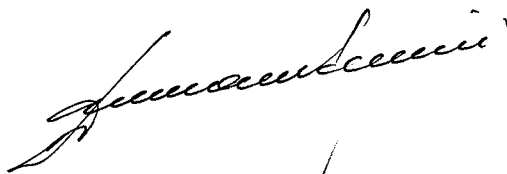

Vyngintas Buivys

PELNO (NUOSTOLIO) IR BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA (Tūkst. Lt)

Straipsniai	PASTABOS	2013	2012
PARDAVIMO PAJAMOS	12	40 261	43 305
KITOS VEIKLOS PAJAMOS	14	137	16
SĄNAUDOS		(41 091)	(43 523)
Produkcijos ir nebaigtos gamybos atsargų vertės pasikeitimai		88	(37)
Sunaudota žaliavų ir medžiagų	5	(16 653)	(18 561)
Susijusios su darbuotojais		(6 540)	(6 531)
Amortizacijos ir nusidėvėjimo	2,3	(2 652)	(2 661)
Gautinų sumų nuvertėjimo	6	(56)	(43)
Kitos	15	(15 278)	(15 690)
FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	16	(562)	(1181)
Pajamos		236	31
Išlaidos		(798)	(1 212)
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		(1 255)	(1 383)
PELNO MOKESTIS	11	150	139
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		(1 105)	(1 244)
KITOS BENDROSIOS PAJAMOS (NUOSTOLIAI)			
<i>Straipsniai, kurie nebus perklasifikuojami į pelną (nuostolius)</i>			
Pelnas/nuostolis gautas iš perkainavimo rezervų nusidėvėjimo	3	851	787
KITOS BENDROSIOS PAJAMOS		851	787
Vienai akcijai tenkantis pelnas (nuostoliai) ir pasirinktiniais sandoriais sumažintas vienai akcijai tenkantis (nuostoliai) pelnas (Lt)		-0,07	-0,08

Generalinė direktorė

Vijoleta Dunauskiene

Finansų direktorius

Vygintas Buivys

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA (Tūkst. Lt)

Straipsniai	PASTABOS	2013	2012
Pagrindinės veiklos pinigų srautai:			
Ataskaitinio laikotarpio pelnas (nuostoliai)		(1 105)	(1 244)
Koregavimai:			
Nusidėvėjimo, amortizacijos ir nuvertėjimo	2,3	2 652	2 661
Ilgalaikio materialiojo turto ir nematerialiojo turto perleidimo		63	(3)
Palūkanų pajamos			
Palūkanų sąnaudos	16	678	819
Delspinigiai, baudos		102	390
Kitos finansinės investicinės veiklos pajamos		(227)	
Atsargų (padidėjimas) sumažėjimas	5	208	391
Išankstinių apmokėjimų (padidėjimas) sumažėjimas	5	(112)	(62)
Nebaigtų vykdyti sutarčių (padidėjimas) sumažėjimas	5		7
Pirkėjų įsiskolinimo (padidėjimas) sumažėjimas	6	(1 840)	2 025
Kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas	6	(6)	67
Ilgalaikių skolų tiekėjams ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)		956	(525)
Trumpalaikių skolų tiekėjams ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)	12		
Atidėtojo pelno mokesčio padidėjimas (sumažėjimas)	11	90	309
Su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	12	5	(75)
Kitų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	12	719	2 179
Kitų nepiniginių straipsnių eliminavimas	3,11	(240)	(448)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		1 943	2 130
Investicinės veiklos pinigų srautai:			
Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) įsigijimas	2,3	(433)	(898)
Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) perleidimas	3	18	7
Paskolų suteikimas			
Paskolų susigrąžinimas			
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(415)	(891)
Finansinės veiklos pinigų srautai:			
Paskolų gavimas		1 855	3 652
Gautas lizingo finansavimas	10	106	105
Paskolų grąžinimas		(2 740)	(3 154)
Sumokėtos palūkanos ir delspinigiai		(879)	(1 512)
Finansinės nuomos (lizingo) mokėjimai		(103)	(104)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(1 761)	(1 013)
Valiutų kursų pokyčio poveikis grynujų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui			(7)
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		(232)	226
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		295	76
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		63	295

Generalinė direktorė

Vijoleta Dunauskienė

Finansų direktorius

Vygintas Buivys

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA (Tūkst.Lt)

	Pastabos	Akcinis kapitalas	Perkaina- vimo rezervas	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
1. Likutis 2011-12-31		16 130	8 877	(17 876)	7 131
2. Bendrųjų pajamų ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai)	3		(787)	787	
3. Ilgalaikio materialaus turto perkainavimas	3		2 537		2 537
4. Grynasis pelnas				(1 244)	(1 244)
5. Likutis 2012-12-31		16 130	10 628	(18 334)	8 424
6. Bendrųjų pajamų ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai)	3		(851)	851	
7. Ilgalaikio materialaus turto perkainavimas	3		1 361		1 361
8. Grynasis pelnas				(1 105)	(1 105)
9. Likutis 2013-12-31		16 130	11 138	(18 588)	8 680

Generalinė direktorė

Vijoleta Dunauskienė

Finansų direktorius

Vygintas Buivyis

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

BENDROJI DALIS

AB „Gubernija“ (toliau - Bendrovė) juridinių asmenų registre įregistruota 1993 m. gegužės 5 d. Bendrovės kodas 144715765. Registro tvarkytojas - Valstybės įmonė registrų centras.

Bendrovės pagrindinė veikla – alaus, nealkoholinių gėrimų bei giros gamyba ir prekyba. Pardavimas vyksta vietinėje, užsienio rinkose ir bendrovės firminėse parduotuvėse. Bendrovė turi 9 firminių parduotuvių tinklą visoje Lietuvoje, atstovybę ir didmeninės prekybos sandėlį (Kalvarijų g. 204 B, Vilnius).

AB „Gubernija“ produktai gaminami, naudojant tradicines alaus ir giros gamybos technologijas, taikomas natūralus rūgimo metodas, nenaudojamos nesalyklinės medžiagos.

Pagrindiniai įmonės akcininkai 2013 m. gruodžio 31 d. duomenimis:

Akcininkas	Turima įstatinio kapitalo dalis, proc.	Turima balsų dalis, proc.
Vitas Tomkus	28,58	28,58
Romualdas Dunauskas	26,11	26,11
Javelin Finance	10,87	10,87
Larisa Afanaseva	10,44	0
UAB „Respublikos“ spaustuvė“	9,95	9,95
Takhir Shabaev	5,28	0
Sigitas Vilčiauskas	0	15,72

Praėjusių 2012 m. gruodžio 31 d. dirbo 185 darbuotojai, ataskaitinių metų 2013 m. gruodžio 31 d. dirbo 185 darbuotojai.

Bendrovė tarpines finansines ataskaitas skelbia AB „Gubernija“ interneto puslapyje www.gubernija.lt

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI

Ataskaitų atitikimas standartams

AB „Gubernija“ finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), patvirtintus Europos Sąjungoje.

Bendrovės akcininkai turi teisę patvirtinti arba nepatvirtinti šių finansinių ataskaitų bei reikalauti Bendrovės parengti naujas finansines ataskaitas.

Vadovybė nerengia konsoliduotų ataskaitų, kadangi neturi dukterinių įmonių.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Parengimo pagrindas

Finansinėse ataskaitose skaičiai pateikiami litais, kuris yra Įmonės funkcinė valiuta, o ataskaitos yra parengtos remiantis istorine savikaina, išskyrus žemę, pastatus ir talpas, kurie yra pateikiami perkainota verte.

Rengdama finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti ES, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus, remdamasi tam tikromis prielaidomis, kurios įtakoja apskaitos principų pasirinkimą bei turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų sumas. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine informacija bei veiksniais, atspindinčiais esamas sąlygas. Minėtų prielaidų ir įvertinimų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų balansinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo daromų įvertinimų.

Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra nuolat peržiūrimi. Įvertinimų pasikeitimo įtaka yra pripažįstama tame laikotarpyje, kuriame įvertinimas yra peržiūrimas, jei jis turi įtakos tik šiam laikotarpiui, arba įvertinimo peržiūros laikotarpyje bei ateinančiuose laikotarpiuose, jei įvertinimas įtakoja ir peržiūros, ir ateinančiuosius laikotarpius.

Vadovybės sprendimai ir vertinimai, taikant TFAS, priimtus taikyti ES, kurie reikšmingai įtakoja finansines ataskaitas, yra aptariami 25 psl.

Išvestiniai finansiniai instrumentai

Įterptosios išvestinės priemonės yra atskiriamos nuo pagrindinio kontrakto ir apskaitomos kaip išvestinės priemonės, jei numatytos išvestinės priemonės ekonominės charakteristikos ir rizikos rūšys nėra glaudžiai susiję su pagrindinio kontrakto ekonominėmis charakteristikomis ir rizikos rūšimis; atskira priemonė, turinti tokias pačias nuostatas, kaip ir įterptoji išvestinė priemonė, atitiktų išvestinės priemonės apibrėžimą, o mišri (jungtinė) priemonė nebūtų vertinama tikrąja verte pelne arba nuostolyje.

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje yra pripažįstamos tikrąja verte: sandoriui priskirtinos sąnaudos yra pripažįstamos pelne arba nuostolyje, jas patyrus. Po pirminio pripažinimo išvestinės finansinės priemonės yra įvertinamos tikrąja verte, o susiję pokyčiai apskaitomi pelne arba nuostolyje.

Operacijos užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta įvertinamos litais operacijos dieną galiojančiu valiutos keitimo kursu. Piniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami litais balansinės ataskaitos dieną galiojančiu oficialiu valiutos keitimo kursu. Skirtumai, atsiradę dėl valiutos kursų pasikeitimo, apskaitomi pelne (nuostoliuose). Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, kurie apskaitomi istorine savikaina, yra įvertinami litais sandorio dieną galiojančiu oficialiu valiutos keitimo kursu. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, apskaitomi tikrąja verte, įvertinami litais valiutos keitimo kursu, kuris buvo jų tikrosios vertės nustatymo dieną.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Nematerialus turtas

Nematerialusis turtas su apibrėžtu naudingo tarnavimo laikotarpiu, kurį įsigyja įmonė, yra apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimo nuostolius.

Vėlesnės išlaidos

Vėliau patirtos išlaidos, susijusios su nematerialiuoju turtu, kapitalizuojamos tik jeigu jos padidins konkretaus turto, su kuriuo jos susijusios, duodamą ekonominę naudą ateityje. Visos kitos išlaidos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) kaip sąnaudos, kai jos yra patiriamos.

Amortizacija

Amortizacija apskaičiuojama tiesiniu būdu per numatomą nematerialaus turto naudingo tarnavimo laiką ir apskaitoma pelne (nuostoliuose). Nematerialusis turtas yra amortizuojamas nuo turto naudojimo pradžios. Numatomas naudingo tarnavimo laikas yra nuo 1 iki 3 metų.

Ilgalaikis materialus turtas

Nuosavas turtas

Ilgalaikis materialus turtas (išskyrus žemę, pastatus ir talpas) yra apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Pastatai ir talpos yra apskaitomi perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Ilgalaikio materialaus turto įsigijimo savikainą sudaro jo įsigijimo kaina, įskaitant importo muitą ir kitus negražintinus pirkimo mokesčius, atimant pirkimo nuolaidas, taip pat visos tiesiogiai su turto įsigijimu ir parengimu numatytam naudojimui susijusios sąnaudos.

Skolinimosi sąnaudos, susijusios su ilgalaikio materialaus turto, kuriam yra būtinas ilgas parengimo naudojimui laikotarpis, įsigijimu, statyba ar gamyba, yra kapitalizuojamos kaip dalis ilgalaikio materialaus turto įsigijimo savikainos.

Perkainavimo rezervas yra kiekvienais metais mažinamas proporcingai perkainojimo padidėjimo nusidėvėjimui, perkeliant sumas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį rezultatą, o turtą pardavus, perkeliant visą likutį iš karto.

Pačių sukurto turto savikainą sudaro medžiagų ir tiesioginio darbo sąnaudos bei atitinkamai susijusios netiesioginės sąnaudos.

Jeigu materialiojo ilgalaikio turto dalys turi skirtingą naudingo tarnavimo laikotarpį, tokios dalys apskaitomos kaip atskiri materialiojo ilgalaikio turto vienetai ir nudėvimi per jų tikėtiną naudojimo laikotarpį.

Naudingo tarnavimo laikotarpiai, likvidacinės vertės bei nusidėvėjimo metodai yra peržiūrimi kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIŠKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Ilgalaikis materialus turtas (tęsinys)

Nuomojamas turtas

Nuoma, kai įmonė prisiima reikšmingą riziką ir naudą, susijusią su turto nuosavybe, yra laikoma finansine nuoma. Turtas, naudojamas finansinės nuomos būdu, pripažįstamas įmonės turtu ir apskaitomas mažesniaja iš turto tikrosios vertės nuomos pradžioje ir minimalių finansinės nuomos mokėjimų dabartinės vertės nuomos pradžioje, bei atskaičius nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą.

Vėlesnės išlaidos

Išlaidos, patirtos siekiant pakeisti ilgalaikio materialiojo turto komponentą, yra kapitalizuojamos tik nurašius pakeičiamojo komponento vertę ir tik jeigu iš to turto tikėtina gautina ekonominė nauda ir naujojo komponento savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos patirtos išlaidos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) kaip sąnaudos, kai yra patiriamos.

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas (išskyrus žemę, kuri yra nenudėvima) apskaičiuojamas tiesiniu būdu per numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką ir apskaitomas pelne (nuostoliuose). Numatomas naudingo tarnavimo laikas yra toks:

- pastatai 25 - 90 metų
- talpos 10-25 metai
- mašinos ir įrengimai 7 - 25 metų
- transporto priemonės ir kitas turtas 3 - 10 metų

Finansinis turtas

Finansinis turtas yra atitinkamai klasifikuojamas kaip: finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius); investicijos laikomos iki termino; paskolos ir gautinos sumos arba finansinis turtas galimam pardavimui. Visi finansinio turto pirkimai ir pardavimai yra pripažįstami sandorio atlikimo dieną. Pirmą kartą pripažįstant finansinį turtą, jis yra įvertinamas tikrąja verte, pridėdant, finansinių priemonių, vertinamų ne tikrąja verte per pelną (nuostolius) atveju, tiesiogiai priskiriamas sandorių sąnaudas.

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius yra klasifikuojamos kaip galimam pardavimui, ir pirminio pripažinimo momentu apskaitomos tikrąja verte, pridėjus susijusias tiesiogines sąnaudas. Vėliau investicijos perkainojamos iki tikrosios vertės, o perkainavimo pelnas ar nuostolis apskaitomas kitose bendrosiose pajamose akcininkų nuosavybėje. Nuvertėjimo nuostoliai, jei yra, pripažįstami pelne (nuostoliuose), jeigu tikrosios vertės sumažėjimas yra ilgalaikis arba reikšmingas. Kai šios investicijos yra parduodamos, sukauptas pelnas ar nuostolis, anksčiau tiesiogiai apskaitytas akcininkų nuosavybėje, apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Jei tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, investicijos į nuosavybės vertybinius popierius yra apskaitomos savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Finansinis turtas (tęsinys)

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius

Finansinių priemonių galimam pardavimui tikroji vertė yra rinkoje kotiruojama jų kaina finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Finansinės priemonės galimam pardavimui yra įmonės pripažįstamos/nurašomos tą dieną, kai atsiranda įsipareigojimas pirkti/parduoti šias priemones.

Kitos finansinės priemonės

Prekybos gautinomis sumomis nėra prekiaujama aktyvioje rinkoje. Jos yra įtraukiamos į trumpalaikį turtą, išskyrus tas, kurių terminas ilgesnis nei 12 mėnesių. Pirkėjų įsiskolinimai ir kitos gautinos sumos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, pridėjus sandorio sąnaudas, tiesiogiai susijusias su finansinio turto įsigijimu ar atsiradimu. Po pirminio pripažinimo, paskolos ir gautinos sumos įvertinamos amortizuota savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, jei yra, ir taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Efektyvios palūkanų normos metodas yra metodas, kuris tiksliai diskontuoja apskaičiuotas būsimas pinigų išmokas bei įplaukas iki finansinio turto ar įsipareigojimo balansinės vertės per tikėtiną to finansinio turto ar įsipareigojimo galiojimo laikotarpį (arba, kur taikytina, per trumpesnį laikotarpį). Trumpalaikės gautinos sumos nediskontuojamos.

Skolinimosi lėšos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte. Po pirminio pripažinimo įsipareigojimai apskaitomi amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Kiti įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu apskaitomi tikrąja verte, vėliau jie apskaitomi amortizuota savikaina. Trumpalaikiai įsipareigojimai nediskontuojami.

Atsargos

Atsargos apskaitomos mažesniąja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės. Grynoji realizacinė vertė apskaičiuojama kaip pardavimo kaina, atėmus numatomas užbaigimo ir pardavimo sąnaudas. Atsargų savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Savikainą sudaro sąnaudos, susijusios su atsargų įsigijimu ir jų pristatymu iki esamos vietos bei parengimu naudojimui. Kai atsargos yra pasigaminamos bei nebaigtos gamybos atveju, į savikainą įtraukiama ir atitinkama dalis netiesioginių gamybos sąnaudų, paskirstomų pagal normas, apskaičiuotas atsižvelgiant į įprastinį gamybos pajėgumų panaudojimą.

Grynieji pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje ir banko einamosiose sąskaitose bei indėliai, kurių terminas sutarties sudarymo datą neviršija 3 mėn.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Vertės sumažėjimas

Įmonės turto balansinė vertė, išskyrus atsargas ir atidėtojo mokesčio turta, yra peržiūrima kiekvieną finansinės būklės ataskaitos dieną, siekiant išsiaiškinti, ar yra nuvertėjimo požymių. Jeigu tokių požymių yra, įvertinama turto atsiperkamoji vertė.

Neparengtam naudojimui nematerialiajam turtui atsiperkamoji vertė įvertinama kiekvieną finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Nuostoliai dėl nuvertėjimo yra pripažįstami, kai turto balansinė vertė viršija atsiperkamąją vertę. Nuostoliai dėl nuvertėjimo yra įtraukiami į pelną (nuostolius).

Kai nuosavybės vertybiniai popieriai priskiriami investicijų galimam pardavimui grupei, reikšmingas arba ilgalaikis vertybinių popierių vertės kritimas žemiau savikainos laikomas vertybinių popierių nuvertėjo požymiu. Jei finansinio turto tikrosios vertės koregavimai yra tiesiogiai pripažįstami akcininkų nuosavybėje ir yra objektyvūs įrodymai, kad šio turto vertė sumažėjo, sukauptas nuvertėjimo nuostolis, kuris buvo pripažintas tiesiogiai akcininkų nuosavybėje, yra pripažįstamas pelne (nuostoliuose). Sukauptas nuostolis, kuris buvo pripažintas pelne (nuostoliuose) yra skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir esamos tikrosios vertės, atskaičius šio finansinio turto vertės sumažėjimo nuostolius, anksčiau pripažintus pelne (nuostoliuose).

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip būsimų pinigų srautų dabartinė vertė, diskontuota taikant pradinę palūkanų normą (t.y. efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pradinio šių gautinų sumų pripažinimo momentu).

Kito turto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš dviejų verčių: grynosios realizacinės ir turto naudojimo vertės. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iš to turto naudojimo iki jų dabartinės vertės taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią dabartinės rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką susijusią su tuo turto. Turto, kuris negeneruoja nepriklausomų pinigų srautų, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama priskiriant jį pinigų srautus generuojančiai turto grupei, su kuria jis gali būti pagrįstai susiejamas.

Vertės sumažėjimo atstatymas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolis atstatomas, jeigu vėlesnis atsiperkamosios vertės padidėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu po to, kai buvo pripažintas vertės sumažėjimo nuostolis.

Investicijų į nuosavybės priemones, priskiriamas investicijų galimam pardavimui grupei, vertės sumažėjimo nuostoliai nėra atstatomi per bendrųjų pajamų ataskaitą.

Vertės sumažėjimo nuostoliai prestižui nėra atstatomi. Kito turto vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi, jeigu yra požymių, kad šio nuvertėjimo nebėra ir pasikeitė įvertinimai, naudoti apskaičiuojant atsiperkamąją vertę.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Vertės sumažėjimas (tęsinys)

Vertės sumažėjimo atstatymas (tęsinys)

Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi taip, kad turto balansinė vertė neviršytų tos vertės, kuri būtų nustatyta, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti, atskaičius amortizaciją ar nusidėvėjimą.

Nuosavų akcijų pirkimas

Kai perkamos nuosavos akcijos, sumokėta suma, įskaitant tiesiogines sąnaudas, yra apskaitoma kaip pasikeitimas akcininkų nuosavybėje. Nupirktos nuosavos akcijos yra rodomos atskiru straipsniu akcininkų nuosavybėje kaip neigiama suma.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsiskolinimas laikotarpyje, kada jie yra paskelbiami.

Mokestis prie pajamų šaltinio, susijęs su dividendų išmokėjimu, pripažįstamas tada, kai atsiranda įsipareigojimas mokėti šiuos dividendus.

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams yra apskaitomi, kai dėl praeities įvykio įmonė turi dabartinę prievolę (teisinę ar konstruktyvią), kuri gali būti patikimai tiksliai įvertinta, ir kai yra tikėtina, kad šiai prievolei įvykdyti bus reikalingos ekonominė nauda teikiančių išteklių išmokos. Suma, pripažinta kaip atidėjinys, yra dabartinei prievolei įvykdyti ataskaitinio laikotarpio pabaigoje reikalingų išlaidų tinkamiausias įvertinimas. Atidėjiniai peržiūrimi kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir koreguojami, kad atspindėtų geriausią einamąjį apskaičiavimą. Atidėjinys panaikinamas, jeigu nebėra tikėtina, kad šiai prievolei įvykdyti bus reikalingos ekonominė nauda teikiančių išteklių išmokos. Atidėjinys yra naudojamas tik toms išlaidoms, dėl kurių jis iš pradžių buvo pripažintas. Kai pinigų kainos laike poveikis yra esminis, atidėjinio suma yra išlaidų, kurių tikėtinai prireiks įvykdyti įsipareigojimą, dabartinė vertė. Jeigu taikomas diskontavimo metodas, atidėjinių padidėjimas laikui bėgant yra pripažįstamas finansinėmis sąnaudomis.

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams yra pripažįstamos kaip laikotarpio, kurio metu darbuotojai teikė paslaugas, einamosios išlaidos. Jas sudaro atlyginimai ir darbo užmokestis, socialinio draudimo įnašai, premijos, apmokamos atostogos ir kitos išmokos. Ilgalaikių išmokų darbuotojams nėra. Visi pensijų įsipareigojimai priklauso valstybei.

Išeitinės kompensacijos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki įprasto išėjimo į pensiją amžiaus arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Kiekvienam Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 - 6 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Bendrovėje išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIŠKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Pajamos

Pajamos iš parduotų prekių/suteiktų paslaugų

Pajamos pardavus prekes pripažįstamos pelne (nuostoliuose) tuo metu, kai reikšminga rizika ir nauda, susijusi su prekių nuosavybe, yra perduotos pirkėjui. Pajamos pripažįstamos atskaičius nuolaidas. Pajamos, suteikus paslaugas, pripažįstamos pelne (nuostoliuose) proporcingai sandorio užbaigtumo laipsniui iki finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienos. Paslaugų teikimo užbaigtumo laipsnis įvertinamas atlikto darbo dalies įvertinimo pagrindu. Nuomos pajamos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) tiesiniu būdu per nuomos laikotarpį.

Pajamos nepripažįstamos, jeigu yra reikšmingas netikrumas dėl pajamų atgavimo, ar susijusių sąnaudų arba kai yra tikėtinas prekių gražinimas ar reikšminga rizika ir nauda negali būti laikomi perduotais pirkėjui.

Subsidijos

Subsidijos apskaitoje pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje, kai pagrįstai tikimasi jas gauti ir manoma, kad bendrovė atitinka jų gavimui keliamus reikalavimus. Subsidijos, gautos sąnaudoms padengti, pripažįstamos pelne (nuostoliuose) tuo laikotarpiu, kai minėtos sąnaudos patiriamos. Subsidijos, gautos turto išigijimo išlaidoms padengti, yra įtraukiamos į pajamas proporcingai minėto turto nusidėvėjimui per numatomą to turto tarnavimo laikotarpį.

Sąnaudos

Veiklos nuomos mokesčiai

Veiklos nuomos mokesčiai pripažįstami pelne (nuostoliuose) tiesioginiu metodu per nuomos laikotarpį.

Finansinės nuomos mokėjimai

Minimalūs nuomos mokėjimai yra paskirstomi į finansines sąnaudas ir nepadengto įsipareigojimo dengimą. Finansinės sąnaudos paskirstomos per visą finansinės nuomos laikotarpį, apskaičiuojant jas pagal pastovią efektyvią palūkanų normą, taikomą nepadengtam įsipareigojimo likučiui.

Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos

Kitas veiklos pajamas ir sąnaudas sudaro pelnas (nuostoliai) iš nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų pardavimo ir kiti straipsniai, tiesiogiai nesusiję su pagrindine įmonės veikla.

Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Finansinės veiklos sąnaudas sudaro palūkanų sąnaudos, įvertintos efektyvios palūkanų normos metodu ir užsienio valiutos kursų pasikeitimo neigiama įtaka. Finansinio lizingo mokėjimo palūkanų sąnaudų sudedamoji dalis pripažįstama pelne (nuostoliuose), taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Sąnaudos (tęsinys)

Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos (tęsinys)

Finansinės veiklos pajamas sudaro palūkanų pajamos iš investuotų lėšų, dividendų pajamos ir užsienio valiutos kursų pasikeitimo teigiama įtaka. Palūkanų pajamos pripažįstamos pelne (nuostoliuose) joms kaupiantis, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Dividendų pajamos pripažįstamos pelne (nuostoliuose), kai dividendai paskelbiami ir įgyjama teisė juos gauti.

Segmentai

Segmentas yra įmonės dalis, dalyvaujanti ekonominėje veikloje, iš kurios ji gali uždirbti pajamas ir patirti sąnaudas (įskaitant sandorius vykdomus su kitais segmentais), kurios veiklos rezultatus reguliariai tikrina aukščiausias įmonės organas, priimdamas sprendimą dėl išteklių, kuriuos reikia paskirti segmentui ir įvertinti jo veiklos rezultatus, ir kuri teikia atskirą finansinę informaciją.

Pelno mokestis už laikotarpį

Pelno mokestį sudaro einamasis ir atidėtas mokestis. Pelno mokestis apskaitomas pelne (nuostoliuose), išskyrus kai jis yra susijęs su straipsniais, tiesiogiai apskaitytais akcininkų nuosavybėje, tada jis apskaitomas akcininkų nuosavybėje.

Einamasis pelno mokestis yra mokestis, apskaičiuotas nuo metų apmokestinamojo pelno, taikant galiojančius ir taikomus finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną tarifus, bei ankstesnių metų pelno mokesčio koregavimai.

Atidėtas mokestis apskaičiuojamas atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų verčių finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Atidėtas mokestis neskaičiuojamas šiems laikiniams skirtumams: skirtumams atsiradusiems turto arba įsipareigojimų pradinio pripažinimo momentu, kai tie skirtumai neįtakoja nei ataskaitinio laikotarpio apskaityto nei apmokestinamojo pelno. Atidėtojo mokesčio suma priklauso nuo numatomo turto panaudojimo ir įsipareigojimų padengimo ateityje bei numatomų tada galiosiančių mokesčių tarifų.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas tik tada, kai tikimasi, kad ateityje įmonė turės pakankamai apmokestinamojo pelno, kuris leis išnaudoti mokestinę naudą. Atidėtojo mokesčio turtas mažinamas tokia suma, kokia mokestinė nauda, tikėtina, nebus realizuota.

Pagrindinis ir sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai

Vienai akcijai tenkantis pagrindinis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkanti grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų skaičiaus svertinio vidurkio. Kadangi nėra jokių nuosavą kapitalą mažinančių instrumentų, vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas nesiskiria.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Finansinės rizikos valdymas

Vykdydama veiklą, Bendrovė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika (įskaitant valiutos riziką, palūkanų normos, tikrosios vertės ir kainos rizikas), kredito rizika ir likvidumo rizika. Valdyba yra atsakinga už bendros rizikos valdymo politikos sukūrimą ir priežiūrą. Rizikos valdymo politika kuriama tam, kad būtų galima nustatyti ir analizuoti rizikas, su kuriomis Įmonė susiduria, bei nustatyti jų leistinas ribas. Rizikos valdymo politika ir procesai yra sistemingai peržiūrimi, atsižvelgiant į rinkose ir Įmonės veikloje atsirandančius pokyčius. Taikydama mokymo ir valdymo standartus bei procedūras, Įmonė siekia sukurti konstruktyvią kontrolės aplinką, kurioje darbuotojai aiškiai suprastų savo funkcijas ir atsakomybę.

Bendrovė nenaudoja išvestinių finansinių priemonių tam, kad apsisaugotų nuo finansinių rizikų ir netaiko apsidraudimo sandorių apskaitos

a) Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų pokyčiai, pvz. užsienio valiutos keitimo kursai ir palūkanų normos, turės įtakos Įmonės rezultatui arba turimų finansinių priemonių vertei. Rinkos rizikos valdymo tikslas – valdyti rizikos atviras pozicijas, siekiant optimizuoti grąžą.

b) Valiutos rizika

Valiutos rizika yra susijusi su pardavimais ir gautinomis sumomis, pirkimais ir mokėtinomis sumomis, skolomis ir skolinimosi kaštais, išreikštais kitomis nei LTL ir EUR valiutomis (Litas yra susietas su euru fiksuotu kursu 3,4528 LTL / EUR). Kitų reikšmingų piniginių straipsnių, išreikštų kitomis nei LTL ir EUR valiutomis, nėra.

c) Kredito rizika

Kredito rizika yra Įmonės finansinio nuostolio rizika, jei klientas ar partneris neįvykdo finansinės priemonės sutartinių įsipareigojimų. Kredito rizika yra iš esmės susijusi su sumomis gautinomis iš Įmonės klientų.

Bendrovė turi įdiegusi procedūras, užtikrinančias, kad pardavimai būtų atliekami pirkėjams tik su tinkama kreditavimo istorija ir neviršytų priimtinos kredito rizikos ribos, kurią nustato vadovybė.

d) Likvidumo rizika

Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas leidžia įmonei išlaikyti reikiamą grynujų pinigų kiekį, taip pat finansavimą pagal sutartas pakankamas kreditavimo priemones.

e) Palūkanų normos rizika

Bendrovės skoloms taikomos kintamos palūkanos, susijusios su LIBOR, VILIBOR ir EURIBOR.

Kapitalo valdymas

Valdybos politika yra palaikyti pakankamą nuosavo kapitalo dalį, lyginant su skolintomis lėšomis tam, kad būtų palaikomas investuotojų, kreditorių ir rinkos pasitikėjimas ir galimybės finansuoti veiklos vystymą ateityje. Valdyba seka kapitalo grąžos rodiklius ir teikia siūlymus dėl dividendų išmokėjimo Bendrovės akcininkams, atsižvelgdama į Bendrovės finansinius rezultatus ir strateginius planus.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Kapitalo valdymas (tęsinys)

Valdybos politika yra išlaikyti akcininkų kapitalą didesnę už skolintas lėšas tam, kad būtų išlaikytas investuotojų, kreditorių pasitikėjimas ir rinka bei finansuoti verslo plėtros galimybes ateityje.

Valdyba seka kapitalo gražos rodiklius ir teikia siūlymus dėl siūlomų dividendų.

Valdyba taip pat siekia palaikyti pusiausvyrą tarp didesnės gražos, kuri galėtų būti pasiekama esant didesniai skolintų lėšų lygiui, ir tarp saugumo, kurį suteikia didesnis nuosavo kapitalo lygis.

Įmonė valdo kapitalo struktūrą bei ją koreguoja, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius bei veiklos rizikos pobūdį. Siekiant palaikyti ar koreguoti kapitalo struktūrą, Įmonė gali koreguoti dividendų išmokėjimą akcininkams, gražinti kapitalą akcininkams ar išleisti naujas akcijas. Nebuvo pokyčių, susijusių su tikslais, principais ar procesais finansiniais metais, pasibaigusiais 2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d.

Pagal Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymą Įmonės akcininkų nuosavybė turi sudaryti ne mažiau kaip 50 % akcinio kapitalo.

Naujų standartų ir jų pakeitimų bei naujų interpretacijų taikymo įtaka finansinėms ataskaitoms

Apskaitos principai, taikyti rengiant finansines ataskaitas, yra tokie patys kaip ir taikyti ankstesniais finansiniais metais, išskyrus:

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų pritaikymas

13-asis TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Standartu siekiama nuoseklumo ir paprastumo, pateikiant patikslintą tikrosios vertės apibrėžimą ir vieną bendrą tikrosios vertės nustatymo šaltinį bei atskleidimo reikalavimus, taikytinus TFAS. Bendrovė pateikė papildomus atskleidimus finansinėse ataskaitose.

1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pataisa (taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2012 m. liepos 1 d. arba vėliau). Šia pataisa pakeisti kitų bendrųjų pajamų straipsnių atskleidimo reikalavimai. Pagal šią pataisą reikalaujama, kad ūkio subjektas atskirai pateiktų kitų bendrųjų pajamų straipsnius dvejuose skyriuose, atsižvelgiant į tai, ar vėliau juos bus galima pergrupuoti į pelną ar nuostolius. 1-ajame TAS siūlomas pavadinimas pakeistas į „pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą“. Dėl šios pataisos pasikeitė Bendrovės finansinių ataskaitų pateikimas, tačiau ji neturėjo jokios įtakos sandorių ir likučių vertinimui.

19-ojo TAS „Išmokos darbuotojams“ pataisa (taikoma laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau). Ši pataisa reikšmingai pakeitė apibrėžtųjų išmokų pensijų sąnaudų ir išeitinių išmokų pripažinimą ir vertinimą, taip pat informacijos apie visas išmokas darbuotojams atskleidimo reikalavimus. Pagal standartą reikalaujama pripažinti visus grynojo apibrėžtųjų išmokų įsipareigojimo (turto) pokyčius tada, kai jie atsiranda tokia tvarka: (i) paslaugų savikainą ir grynąsias palūkanas pelnu arba nuostoliais; ir (II) pakartotinus įvertinimus kitose bendrosiose pajamose. Ši pataisa neturėjo reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų pritaikymas (tęsinys)

„Atskleidimas – finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita“ – 7-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šia pataisa reikalaujama atskleisti informaciją, kuri leistų ūkio subjekto finansinių ataskaitų naudotojams įvertinti užskaitos sutarčių, įskaitant ir užskaitos teises, poveikį ar galimą poveikį. Ši pataisa neturėjo reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d.). Šie patobulinimai apima penkių standartų pakeitimus. 1-ojo TFAS pakeitimo tikslas: (i) išaiškinti, kad ūkio subjektas, kuris po pertraukos vėl pradėjo rengti finansines ataskaitas pagal TFAS, gali arba pakartotinai taikyti 1-ąjį TFAS, arba visus TFAS retrospektyviai, tarytum jis niekada nebūtų nustojęs jų taikyti; ir (ii) įtraukti 23-iojo TAS „Skolinimosi išlaidos“ retrospektyvaus taikymo išimtį pirmą kartą TFAS taikantiems ūkio subjektams. 1-ojo TAS pakeitimo tikslas – išaiškinti, kad aiškinamojo rašto pastabos nėra būtinos trečiajam balansui pagrįsti, kuris pateiktas praėjusio laikotarpio pradžioje, jeigu jis pateikiamas dėl to, kad jam reikšmingos įtakos turėjo retrospektyvus duomenų koregavimas, apskaitos politikos principų pasikeitimai ar perklasifikavimai pateikimo tikslams, tačiau aiškinamąjį raštą būtina pateikti, jeigu ūkio subjektas savo noru nusprendžia pateikti papildomas palyginamąsias ataskaitas. 16-ojo TAS tikslas – išaiškinti, kad priežiūros įrenginiai, naudojami ilgiau negu vieną laikotarpį, priskiriami ilgalaikio materialiojo turto grupei, o ne atsargoms. 32-ojo TAS pakeitimo tikslas – išaiškinti, kad tam tikras mokestinis poveikis, susijęs su išmokejimais akcininkams, turėtų būti apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje, kaip tai visada buvo reikalaujama daryti pagal 12-ąjį TAS. 34-ojo TAS pakeitimo tikslas – suderinti jo reikalavimus su 8-ojo TFAS reikalavimais. 34-asis TAS reikalauja atskleisti veiklos segmento viso turto ir įsipareigojimų sumas, jeigu tokia informacija nuolat pateikiama pagrindiniam sprendimui priimančiam asmeniui ir jeigu šios sumos reikšmingai pasikeitė po paskutinių metų finansinių ataskaitų parengimo.

Bendrovė rengdama finansines ataskaitas atsižvelgė į 1-ąjį TAS pakeitimą. Kiti standartų pakeitimai nėra aktualūs Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Toliau išvardyti nauji arba pakeisti TFAS ir TFAAK aiškinimai, kurie galioja 2013 metais, tačiau šiuo metu nėra aktualūs Bendrovės veiklai:

Toliau aprašyti esamų standartų pakeitimai ir aiškinimai, patvirtinti Europos Sąjungos (ES), kuriuos privaloma taikyti ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau, tačiau kurie šiuo metu nėra aktualūs Įmonės veiklai:

- „Didelė hiperinfliacija ir nustatytų datų netaikymas standartus pirmą kartą taikantiems ūkio subjektams“ – 1-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2011 m. liepos 1 d. arba vėliau).
- Pagrindinio turto vertės atkūrimas“ – 12-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2012 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- TFAAK 20-asis aiškinimas „Atvirosios kasyklos gamybos etapo paviršiaus sluoksnio šalinimo sąnaudos“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- 1-ojo TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“ pataisos – „Valstybės paskolos“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau).

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIŠKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Standartai, aiškinimai ir jų pakeitimai, kurie dar neįsigalioję ir kurių Grupė bei Įmonė nėra pritaikiusi anksčiau laiko

10-asis TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau). 10-uoju TFAS pakeičiamos 27-ojo TAS Konsoliduotosios ir atskiros finansinės ataskaitos“ ir Nuolatinio aiškinimo komiteto (NAK) 12-ojo aiškinimo „Konsolidavimas. Specialiosios paskirties ūkio subjektai“ dalys, susijusios su kontrole ir konsolidavimu. 10 - asis TFAS pakeitė kontrolės sąvokos apibrėžimą taip, kad nustatant kontrolę būtų taikomi vienodi kriterijai visiems ūkio subjektams. Ši sąvokos apibrėžimą papildė įvairios taikymo gairės. Šuo metu Įmonė vertina šio Standarto įtaką jos finansinėms ataskaitoms.

11-asis TFAS „Jungtinė veikla“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau). 11-uoju TFAS pakeičiamas 31-asis TAS „Dalys bendroje įmonėse“ ir NAK 13-asis aiškinimas „Nepiniginiai dalininkų įnašai į bendrai kontroliuojamas įmones“. Pakeitus sąvokų apibrėžimus, jungtinės veiklos tipų skaičius sumažintas iki dviejų: bendra veikla ir bendra įmonė. Galimybė taikyti proporcingo konsolidavimo principą bendrai kontroliuojamoms įmonėms buvo panaikinta. Bendrų įmonių dalininkai privalo taikyti nuosavybės metodą. Šuo metu Įmonė vertina šio Standarto įtaką jos finansinėms ataskaitoms.

12-asis TFAS „Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šis standartas taikomas ūkio subjektams, turintiems nuosavybės dalį dukterinėje įmonėje, jungtinėje veikloje, asocijuotoje įmonėje ar nekonsoliduotame struktūrizuotame ūkio subjekte. 12-asis TFAS numato privalomą atskleisti informaciją toms įmonėms, kurios taiko du naujus standartus: 10-ąjį TFAS Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“ ir 11-ąjį TFAS „Jungtinė veikla“. Šis standartas pakeičia informacijos atskleidimo reikalavimus, šiuo metu taikomus pagal 28-ąjį TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones“. 12-asis TFAS reikalauja, kad ūkio subjektai atskleistų informaciją, kuri padeda finansinių ataskaitų naudotojams įvertinti ūkio subjekto turimos nuosavybės dalies dukterinėje įmonėje, asocijuotoje įmonėje, jungtinėje veikloje ir nekonsoliduotame struktūrizuotame ūkio subjekte pobūdį, riziką ir finansinį poveikį. Siekiant įvykdyti šiuos tikslus, naujasis standartas reikalauja atskleisti informaciją keliose srityse, įskaitant reikšmingus sprendimus ir prielaidas, kurie buvo atliekami nustatant, ar ūkio subjektas kontroliuoja, bendrai kontroliuoja ar turi reikšmingos įtakos savo daliai kituose ūkio subjektuose, taip pat atskleisti papildomą informaciją apie nekontroliuojamos dalies dalį įmonės veikloje bei pinigų srautus, apibendrintą dukterinių įmonių su reikšminga nekontroliuojama dalimi finansinę informaciją bei išsamią informaciją apie dalį nekonsoliduotuose struktūrizuotuose ūkio subjektuose. Šuo metu Įmonė vertina šio Standarto įtaką jos finansinėms ataskaitoms.

27-asis TAS „Atskiros finansinės ataskaitos“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau.) Šis Standartas pakeistas ir jo tikslas – nustatyti apskaitos ir atskleidimo reikalavimus investicijoms į dukterines įmones, bendras įmones ir asocijuotas įmones, kai ūkio subjektas rengia atskiras finansines ataskaitas. Gaires, susijusias su kontrole ir konsoliduotosiomis finansinėmis ataskaitomis, pakeitė 10-asis TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“. Šuo metu Įmonė vertina šio Standarto įtaką jos finansinėms ataskaitoms.

28-asis TAS „Investicijos į asocijuotąsias ir bendrąsias įmones“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d. ar vėliau). Šis Standartas buvo pakeistas paskelbus 11-ąjį TFAS ir dabar numato reikalavimą bendrąsias įmones, o taip pat ir asocijuotąsias įmones apskaitoje

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Standartai, aiškinimai ir jų pakeitimai, kurie dar neįsigalioję ir kurių Grupė bei Įmonė nėra pritaikiusi anksčiau laiko (tęsinys)

registruoti taikant nuosavybės metodą. Įmonė nenumato, kad šis standartas turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų sudengimas – 32-ojo TAS pakeitimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d. ar vėliau). Šia pataisa papildytos 32-ajame TAS numatytos taikymo gairės, susijusios su tam tikrų užskaitos kriterijų nenuoseklus taikymo atvejais. Tai apima kriterijaus „pagal įstatymą turi įgyvendinamą teisę užskaityti“ išaiškinimą ir tai, kad tam tikros atskirųjų atsiskaitymų sistemos gali būti traktuojamos, kaip atitinkančios grynojo atsiskaitymo kriterijų. Įmonė nenumato, kad šie pakeitimai turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

10-ojo TFAS, 11-ojo TFAS ir 12-ojo TFAS pereinamojo laikotarpio gairių pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d.). Šiose pataisose išaiškintos pereinamojo laikotarpio gairės, numatytos 10-ajame TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“. Ūkio subjektai, taikantys 10-ąjį TFAS, turėtų įvertinti kontrolę pirmąjį metinio laikotarpio, kurį taikomas 10-asis TFAS, dieną ir tuo atveju, jeigu su konsolidavimu susijusi išvada pagal 10-ąjį TFAS skiriasi nuo 27-ojo TAS ir NAK 12-ojo aiškinimo, paskutinio praėjusio lyginamojo laikotarpio (t. y. 2012 metai tiems ūkio subjektams, kurių finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais ir kurie pradeda taikyti 10-ąjį TFAS 2013 m.) duomenys patikslinami, nebent to būtų neįmanoma padaryti.

Pataisomis taip pat nustatoma papildoma pereinamojo laikotarpio išimtis 10-ajame TFAS, 11-ajame TFAS „Jungtinė veikla“ ir 12-ajame TFAS „Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas“, reikalaujant pateikti tik paskutinio lyginamojo laikotarpio pakoreguotą lyginamąją informaciją. Be to, pataisomis panaikintas reikalavimas pateikti ankstesnių laikotarpių, buvusių prieš laikotarpį, kuriuo pirmą kartą taikytas 12-asis TFAS, lyginamąją informaciją, susijusią su nekonsoliduojamais struktūrizuotais ūkio subjektais (angl. structured entities). Šiuo metu Įmonė vertina, kokios įtakos pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

10-ojo TFAS, 12-ojo TFAS ir 27-ojo TAS pataisos – „Investiciniai ūkio subjektai“ (išleistos 2012 m. spalio 31 d. ir taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d.). Šia pataisa pateiktas investicinio ūkio subjekto apibrėžimas – tai ūkio subjektas, kuris: (i) gauna lėšas iš investuotojų ir už šias lėšas teikia jiems investicijų valdymo paslaugas; (ii) įsipareigoja savo investuotojams užtikrinti, kad jo veiklos paskirtis – investuoti lėšas vien tik siekiant vertės padidėjimo arba investicinių pajamų; ir (iii) savo investicijas vertina tikrąją verte. Investicinis ūkio subjektas privalės apskaityti savo dukterines įmones tikrąją verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, ir konsoliduoti tik tas dukterines įmones, kurių teikiamos paslaugos yra susijusios su ūkio subjekto investicine veikla. 12-ojo TFAS pakeitimo tikslas – pateikti papildomą reikalaujamą atskleisti informaciją, įskaitant bet kuriuos svarbius sprendimus, priimtus nustatant, ar ūkio subjektas yra investicinis ūkio subjektas, taip pat informaciją apie finansinę ar kitokio pobūdžio paramą, kurią ketinama teikti ar kuri jau buvo suteikta nekonsoliduojamai dukterinei įmonei. Įmonė nenumato, kad šie pakeitimai turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

36-ojo TAS pataisos – „Informacijos apie nefinansinio turto atsiperkamąją vertę atskleidimas“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d.; leidžiama taikyti anksčiau laiko, jeigu 13-asis TFAS taikomas tam pačiam apskaitos ir palyginamajam laikotarpiui).

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIŠKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Standartai, aiškinimai ir jų pakeitimai, kurie dar neįsigalioję ir kurių Grupė bei Įmonė nėra pritaikiusi anksčiau laiko (tęsinys)

Pataisomis panaikinamas reikalavimas atskleisti atsiperkamąją vertę, jeigu įplaukas kuriantis vienetas apima prestižą arba neriboto naudingo tarnavimo laiko nematerialųjį turtą, tačiau vertės sumažėjimo nėra. Įmonė nenumato, kad šie pakeitimai turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

39-ojo TAS pataisos – „Išvestinių finansinių priemonių novacija ir tolesnė apsidraudimo sandorių apskaita“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. sausio 1 d.). Pataisomis bus leidžiama tęsti apsidraudimo sandorių apskaitą tokiu atveju, kai apsidraudimo nuo rizikos priemone laikoma išvestinė finansinė priemonė yra pakeičiama (t.y. šalys susitaria pakeisti pradinę sandorio šalį nauja), siekiant įvykdyti tarpuskaitą su pagrindine sandorio šalimi vykdant teisės aktų ar taisyklių reikalavimus, jei įvykdomos nustatytos sąlygos. Šiuo metu Įmonė netaiko apsidraudimo sandorių apskaitos, todėl Įmonė nenumato, kad šie pakeitimai turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

Standartai, aiškinimai ir jų pakeitimai, kurie dar nėra patvirtinti taikyti Europos Sąjungos ir kurių Grupė bei Įmonė nėra pritaikiusi anksčiau laiko

- 9-asis TFAS „Finansinės priemonės: klasifikavimas ir vertinimas“
- TFAAK 21-asis aiškinimas – „Mokesčiai“
- 19-ojo TAS pataisos – „Apibrėžtųjų išmokų planai: darbuotojų įmokos“
- 2012 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai
- 2013 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai

Šiuo metu Įmonė vertina šių pakeitimų įtaką jos finansinėms ataskaitoms.

Kitų naujų ar pakeistų standartų ar jų aiškinimų, kurie dar neįsigaliojo ir kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos Grupei/Įmonei, nėra.

Reikšmingi apskaitos įvertinimai ir sprendimai

Įvertinimai ir prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir yra paremti patirtimi bei kitais veiksniais, atspindinčiais esamą situaciją bei pagrįstai tikėtinais ateities įvykiais.

Reikšmingi apskaitos įvertinimai ir prielaidos

Įmonė daro įvertinimus ir prielaidas dėl ateities įvykių, todėl apskaitos įvertinimai pagal apibrėžimą ne visada atitiks faktinius rezultatus. Žemiau aptariami įvertinimai ir prielaidos, kurie reikšmingai įtakoja turto ir įsipareigojimų vertes ir dėl kurių pasikeitimo tos vertės gali reikšmingai kisti kitais finansiniais metais.

Ilgalaikio turto vertės sumažėjimo nuostoliai

Įmonė peržiūri ilgalaikio turto balansines vertes kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą siekiant nustatyti, ar yra turto vertės sumažėjimą rodančių požymių. Jei tokie požymiai yra, apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė. Turto vertės sumažėjimo testavimo tikslais turtas, kuris nepertraukiamo naudojimo procese uždirba grynuosius pinigus ir didžiąja dalimi nepriklauso nuo kito turto ar turto

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

REIŠKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI (tęsinys)

Reikšmingi apskaitos įvertinimai ir sprendimai (tęsinys)

Ilgalaikio turto vertės sumažėjimo nuostoliai (tęsinys)

grupių (grynuosius pinigus generuojančių vienetų) generuojamų grynujų pinigų įplaukų, yra sugrupuojamas į mažiausią grupę.

Atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip didesnė viena iš dviejų verčių: grynoji realizacinė ir turto naudojimo vertė. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu. Turto, kuris savarankiškai neuždirba piniginių įplaukų, atsiperkamoji vertė yra nustatoma pagal pinigus generuojančio vieneto, kuriam šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę.

Žemės ir pastatų tikroji vertė

Įmonė peržiūri žemės ir pastatų tikrąsias vertes kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą siekiant nustatyti ar yra reikšmingų skirtumų tarp tikrųjų verčių ir to turto balansinių verčių. Tikroji vertė yra įvertinama remiantis nepriklausomų turto vertintojų pateikiamomis turto vertinimo ataskaitomis arba nekilnojamojo turto rinkos pokyčių įvertinimo ataskaitomis.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Įmonė peržiūri gautinas sumas, įvertindama vertės sumažėjimą bent kartą per metus. Įmonė, nusprendusi, ar vertės sumažėjimo nuostoliai turi būti apskaityti, įvertina, ar yra prieinamų įrodymų rodančių, kad pinigų srautai iš kiekvieno kliento pastebimai sumažės. Tokiais įrodymais gali būti duomenys, rodantys pablogėjusius kliento mokėjimus ir kt.

Nematerialiojo ir materialiojo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpiai

Turto naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi bent kartą metuose. Jie keičiami, kai reikia, atsižvelgiant į technologinius pasikeitimus, tolesnį ekonominį panaudojimą ir turto faktinę būklę.

Vertinimai

Įmonė pripažįsta atidėtojo mokesčio turtą remiantis vadovybės vertinimais, kad ateityje Įmonė gali uždirbti pakankamai apmokestinamojo pelno šiai mokesetinei naudai panaudoti. Vadovybės vertinimai yra paremti vidiniais biudžetais ir prognozėmis.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

Pastaba Nr.01 - Klasifikacijos pokyčiai (Tūkst.Lt)

2013 metais Bendrovė pakeitė mokestinių paskolų pateikimą: nuo šiol jos pateikiamos kaip ilgalaikės ir trumpalaikės finansinės skolos, priklausomai nuo jų apmokėjimo termino. Vadovybės manymu taip geriau parodoma Bendrovės įsipareigojimų būklė.

	2012-12-31	Pokyčiai	2012-12-31 po koregavimo
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
Finansinės skolos	2 959	982	3.940
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
Finansinės skolos	15 448	1 275	16.723
Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	4 433	(2 257)	2.176

Pastaba Nr. 02 - Nematerialiojo turto būklė (Tūkst.Lt)

Rodikliai	Patentai, licencijos ir pan.	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
Likutinė vertė 2011-12-31			9	9
Ilgalaikis nematerialusis turtas įsigijimo savikaina				
2011-12-31	327	111	70	508
- turto įsigijimas			14	14
- perleistas ir nurašytas turtas			1	
2012-12-31	327	111	83	523
Amortizacija				
2011-12-31	327	111	61	499
- finansinių metų amortizacija			(6)	(6)
2012-12-31	327	111	66	504
Likutinė vertė 2012-12-31			17	17

Ilgalaikis nematerialusis turtas įsigijimo savikaina				
2012-12-31	327	111	83	521
- turto įsigijimas			7	7
- perleistas ir nurašytas turtas			1	
2013-12-31	327	111	90	528
Amortizacija				
2012-12-31	327	111	66	504
- finansinių metų amortizacija			8	8
2013-12-31	327	111	74	513
Likutinė vertė 2013-12-31			16	16

Nematerialiojo ilgalaikio turto amortizacija yra įtraukta į Amortizacijos ir nusidėvėjimo sąnaudas.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 02 - Nematerialiojo turto būklė (Tūkst.Lt) (tęsinys)

Nematerialiojo ilgalaikio turto, kuris yra pilnai nudėvėtas, bet yra dar naudojamas, įsigijimo savikaina 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 457 tūkst.litų (2012 m. 457 tūkst. litų).

Pastaba Nr. 03 - Ilgalaikio materialiojo turto būklė (Tūkst.Lt)

Rodikliai	Pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrengimai	Talpos	Transporto priemonės	Ilgalaikis turtas komplektacijoje	Kitas materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš Viso
Likutinė vertė 2011-01-01	17 087	7 316	3 778	296	516	294	431	29 718
Likutinė vertė 2011-12-31	18 102	6 637	3 382	391		308	663	29 482
a) Įsigijimo savikaina								
2011-12-31	14 163	28 039	7 140	2 880		7 202	663	60 087
- turto įsigijimas	28	89		93	589	85		884
- perleistas ir nurašytas turtas (-)		(66)		(41)		(57)		(164)
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)		206	13	115	(589)	208	46	
2012-12-31	14 191	28 269	7 153	3 046		7 438	710	60 807
b) Perkainojimas								
2011-12-31	13 299							13 299
- vertės padidėjimas (sumažėjimas) + / (-)			2 985					2 985
2012-12-31	13 299		2 986					16 284
c) Nusidėvėjimas								
2011-12-31	9 360	21 403	3 758	2 489		6 895		43 905
- finansinių metų nusidėvėjimas	229	798	419	134		148		1 728
- perkainuoto turto nusidėvėjimas	926							926
- kitiems asmenims perleisto ir nurašyto turto nusidėvėjimas (-)		(66)		(40)		(56)		(162)
2012-12-31	10 515	22 134	4 177	2 583		6 987		46 396
e) Likutinė vertė 2012-12-31	16 975	6 135	5 961	463		451	710	30 695
(a) + (b) - (c)								

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 03 - Ilgalaikio materialiojo turto būklė (Tūkst.Lt) (tęsinys)

Rodikliai	Pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrengimai	Talpos	Transporto priemonės	Ilgalaikis turtas komplektacijoje	Kitas materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš Viso
Likutinė vertė 2012-12-31	16 975	6 135	5 961	463		451	710	30 695
a) Įsigijimo savikaina								
2012-12-31	14 191	28 269	7 153	3 046		7 439	710	60 807
- turto įsigijimas	15	96		88	161	66		426
- perleistas ir nurašytas turtas (-)	(46)	(687)		(94)		(336)		(1 164)
- perrašymai iš vieno straipsnio į kitą + / (-)	743	76	(1)		(161)	51	(710)	
2013-12-31	14 191	27 754	7 152	3 040		7 220		60 070
b) Perkainojimas								
2012-12-31	13 299		2 985					16 284
- vertės padidėjimas (sumažėjimas) + / (-)	1 602							1 602
2013-12-31	14 901		2 985					17 886
c) Nusidėvėjimas								
2012-12-31	10 515	22 134	4 177	2 582		6 987		46 397
- finansinių metų nusidėvėjimas	225	893	217	133		175		1 642
- perkainuoto turto nusidėvėjimas	(46)		222					1 001
- kitiems asmenims perleisto ir nurašyto turto nusidėvėjimas (-)		(612)	(1)	(94)		(331)		(1 083)
2013-12-31	11 473	22 416	4 615	2 621		6 831		47 957
e) Likutinė vertė 2013-12-31 (a) + (b) - (c)	18 330	5 338	5 522	418		389		29 998

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas

2004-10-08 dalyvaujant nepriklausomam turto vertintojui, buvo atliktas pastatų, statinių ir kito ilgalaikio materialaus turto vertinimas. Bendra perkainuoto materialaus turto vertė 37 976 tūkst. Lt. Vertinimo metodai buvo pasirinkti atsižvelgiant į vertinimo atvejį ir turto pobūdį: lyginamosios vertės, naudojimo pajamų vertės ir atkuriamosios vertės. Apskaitoje buvo užfiksuotas ilgalaikio materialaus turto vertės padidėjimas 5 828 tūkst.Lt vertės padidėjimas, suformuotas perkainavimo rezervas 4 954 tūkst.Lt ir atidėtas pelno mokestis 874 tūkst.Lt. 2008 metais įrengimams apskaityti perkainavimo metodas buvo pakeistas į savikainos metodą, tuo pačiu atstatyta įrengimų įsigijimo vertė, perkainavimo rezervas bei atidėtas pelno mokestis.

2008-07-01 dalyvaujant nepriklausomam turto vertintojui, buvo atliktas pastatų ir statinių vertinimas. Bendra perkainuoto materialaus turto vertė 20 174 tūkst. Lt. Naudoti vertinimo metodai: lyginamosios vertės ir naudojimo pajamų vertės. Pastatų vertė padidėjo 9 544 tūkst.Lt, o statinių vertė sumažėjo 365 tūkst. Lt. Dėl pastatų vertės padidėjimo apskaituoja registruotas rezervo

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 03 - Ilgalaikio materialiojo turto būklė (Tūkst.Lt) (tęsinys)

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas (tęsinys)

padidėjimas 8 113 tūkst.Lt ir atidėto mokesčio įsipareigojimas 1 432 tūkst.Lt. Dėl statinių vertės sumažėjimo 83 tūkst.Lt sumažintas perkainavimo rezervas ir 15 tūkst. Lt atidėto mokesčio įsipareigojimai. Be to dėl statinių vertės sumažėjimo buvo patirtas nuostolis 268 tūkst.Lt.

2011-12-30 dalyvaujant nepriklausomam turto vertintojui, buvo atliktas pastatų ir statinių vertinimas. Bendra perkainuoto materialaus turto vertė 17 820 tūkst. Lt. Naudoti vertinimo metodai: lyginamosios vertės, atkūriamosios vertės ir naudojimo pajamų vertės. Dėl perkainavimo bendra pastatų ir statinių vertė išaugo 1 673 tūkst.Lt. Atitinkamai buvo suformuotas perkainavimo rezervas 1 422 tūkst.Lt ir atidėto mokesčio įsipareigojimai 251 tūkst.Lt.

2012 metais bendrovės vadovybė, atsižvelgdama, kad įmonėje naudojamos talpos yra pagamintos iš nerūdijančio plieno, kurio kainos rinkoje dažnai keičiasi ir yra lėtai besidėvinčios, nusprendė išskirti atskirą ilgalaikio materialaus turto grupę - Talpos ir jas apskaityti perkainuota verte.

2012-12-27, dalyvaujant nepriklausomam turto vertintojui, buvo atliktas bendrovėje eksploatuojamų ilgalaikio materialaus turto - talpų grupės verčių perkainavimas. Vertės nustatymui naudotas Išlaidų (kaštų) metodas. Perkainota turo vertė 5 961 tūkst. Lt. Turto balansinė vertė, jei jis nebūtų perkainotas, būtų 3 455 tūkst.Lt. Perkainavimo pasekmėje suformuotas perkainavimo rezervas 2 537 tūkst.Lt ir atidėtas pelno mokestis 448 tūkst.Lt.

2013-06-27, dalyvaujant nepriklausomam turto vertintojui, buvo atliktas bendrovėje kai kurių pastatų verčių perkainavimas. Vertės nustatymui naudotas lyginamasis ir pajamų metodai. Perkainota turo vertė 1 887 tūkst. Lt. Turto balansinė vertė, jei jis nebūtų perkainotas, būtų 1 347 tūkst.Lt. Perkainavimo pasekmėje suformuotas perkainavimo rezervas 459 tūkst. Lt ir atidėtas pelno mokestis 81 tūkst. Lt.

2013-12-27, dalyvaujant nepriklausomam turto vertintojui, buvo atliktas bendrovėje kai kurių pastatų verčių perkainavimas. Vertės nustatymui naudotas lyginamasis ir pajamų metodai. Perkainota turo vertė 1 860 tūkst. Lt. Turto balansinė vertė, jei jis nebūtų perkainotas, būtų 798 tūkst.Lt. Perkainavimo pasekmėje suformuotas perkainavimo rezervas 903 tūkst. Lt ir atidėtas pelno mokestis 159 tūkst. Lt.

Jeigu įmonė pastatų, statinių ir talpų turto grupes visą laiką būtų apskaičiusi taikydama įsigijimo savikainos metodą, tai jų balansinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d. sudarytų 16 324 tūkst. Lt (2012-12-31 – 16 822 tūkst. Lt).

Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo požymių įvertinimas

Bendrovė nustatė, kad per ataskaitinį laikotarpį:

- naudojamo turto rinkos vertė nesumažėjo daugiau negu turto nusidėvėjimas per tą patį laikotarpį;
- reikšmingų pokyčių, darančių neigiamą poveikį įmonei neįvyko;
- rinkos palūkanų normos nukrito;

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 03 - Ilgalaikio materialiojo turto būklė (Tūkst.Lt) (tęsinys)

Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo požymių įvertinimas (tęsinys)

- pasenusio arba sugadinto turto įmonėje inventorizacijos metu nužfiksuota;
- įmonėje neįvyko reikšmingų pokyčių, kurie neigiamai būtų paveikę esamą arba būsimą turto naudojimo apimtį ar būdą: nebuvo užfiksuota neplanuotų turto prastovų, nėra planų nutraukti ar restruktūrizuoti veiklą, nėra planų perleisti turtą anksčiau, negu buvo tikimasi, taip pat nebuvo turto naudingo tarnavimo laiko pakeitimo iš neriboto į ribotą;
- vidaus ataskaitose nėra įrodymų, kad ekonominis rezultatas naudojant turtą yra ar bus blogesnis nei tikėtasi.

Įvertinusi šias aplinkybes, bendrovės vadovybė nusprendė, kad turto vertės sumažėjimo požymių ataskaitiniais metais nebuvo.

Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiko įvertinimas

- pastatai 25 - 90 metų
- talpos 10-25 metai
- mašinos ir įrengimai 7 - 25 metų
- transporto priemonės ir kitas turtas 3 - 10 metų

Išperkamosios nuomos būdu įsigytas turtas

Bendrovė išperkamosios nuomos būdu yra įsigijusi komercinės paskirties automobilius, kurių bendra įsigijimo savikaina 402 tūkst. Lt. Neišpirkta turto vertė 2013-12-31 – 131 tūkst. Lt.

Ilgalaikio turto įkeitimai

Bendrovė įkeitusi ilgalaikį turtą balansine verte už 28 166 tūkst. Lt.

Nusidėvėjimas

Bendrovės veikloje naudojama 5 125 vienetai ilgalaikio materialus turto nusidėvėjusio iki likvidacinės vertės 1 Lt, kurių įsigijimo savikaina – 18 711 tūkst. Lt

Pastaba Nr. 04 - Finansinis turtas (Tūkst. Lt)

	<u>2013-12-31</u>	<u>2012-12-31</u>
Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones	17	17

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 04 - Finansinis turtas (Tūkst. Lt) (tęsinys)

Investicijų pokyčių į dukterines ir asocijuotas įmones per 2013 metus nebuvo.

Investicijų sumos 2013-12-31:

VŠĮ “ Žaliasis taškas”	-	15 000 Lt.
VŠĮ Šiaulių universiteto mokslo ir technologijos parkas	-	2 000 Lt.
UAB “ Krepšinis ir mes”	-	100 Lt.

Investicijos bendrovės apskaitoje apskaitomos savikaina, kadangi įmonių vertybiniai popieriai nėra kotiruojami, o vertės sumažėjimo nuostoliai neturėtų reikšmingos įtakos įmonės finansinei atskaitomybei.

Pastaba Nr. 05 – Atsargos ir išankstiniai apmokėjimai (Tūkst. Lt)

Atsargos pajamuojamos įsigijimo savikaina. Bendrovė atsargas perka tik savo reikmėms. Medžiagos nurašomos taikant FIFO kainų įkainojimo būdą.

	<u>2013-12-31</u>	<u>2012-12-31</u>
Medžiagos ir žaliavos	2 317	2 610
Nebaigta gamyba	668	620
Pagaminta produkcija	444	404
Pirktos prekės, skirtos perparduoti	8	10
Išankstiniai mokėjimai	403	292
Nebaigtos vykdyti sutartys		
Iš viso	<u>3 840</u>	<u>3 936</u>

Pagrindines žaliavas sudaro salyklas, tara, pakavimo medžiagos ir kitos medžiagos naudojamos gamyboje.

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Atsargų, pripažintų sąnaudomis, suma	16 653	18 561

2013 metais buvo atliktas atsargų grynosios realizavimo vertės įvertinimas. 2013 metais apskaitoje užfiksuotas atsargų vertės sumažėjimas 92 tūkst.Lt.

Išankstiniai mokėjimai – mokėjimai tiekėjams už žaliavas. Tai užsienio salyklo ir skardinės taros tiekėjai (199 tūkst.Lt), užstatas VMI už eksportuojamas akcizines prekes (125 tūkst.Lt), kiti išankstiniai apmokėjimai tiekėjams (79 tūkst.Lt).

Bendrovė yra įkeitusi visas turimas atsargas.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 06- Per vienerius metus gautinos sumos (Tūkst. Lt)

	<u>2013-12-31</u>	<u>2012-12-31</u>
Pirkėjų įsiskolinimas	4 416	2 576
Kitos gautinos sumos	5	(1)
Iš viso	<u>4 421</u>	<u>2 575</u>

Įvertinus bendrovės gautinų skolų, pradelstų daugiau kaip 90 dienų, atgavimo tikimybę, 2013 metais abejotinos skolos nuvertintos 56 tūkst.Lt.

Mokėjimo termino pradelsimas	Nepradelsta	iki 30 d.	nuo 30 iki 60 d.	nuo 60 iki 90 d.	virš 90	Iš viso
Pirkėjų skola (savikaina)	3.589	461	333	23	67	4.473
Vertės sumažėjimas	0	0	0	0	56	56
Pirkėjų skola (įvertinus vertės sumažėjimą)	3.589	461	333	23	11	4.417

Ataskaitiniais metais Bendrovėje nurašyta anksčiau į abejotinas skolas iškeltų pirkėjų įsiskolinimų už 356 tūkst.Lt.

Pastaba Nr. 07 – Investicijos ir terminuoti indėliai (Tūkst. Lt)

	<u>2013-12-31</u>	<u>2012-12-31</u>
Investicijos ir terminuoti indėliai	288	288

Ši suma - terminuotas indėlis, kuris sudarytas išvežamos produkcijos iš sandėlio akcizų mokesčio mokėjimo laidavimui užtikrinti.

Pastaba Nr. 08 - Pinigai ir pinigų ekvivalentai (Tūkst. Lt)

	<u>2013-12-31</u>	<u>2012-12-31</u>
Pinigai banko sąskaitose	42	259
Pinigai kasoje		28
Pinigai kelyje į kasą ar į banką(iš prekybos vietų)	21	8
Pinigai ir pinigų ekvivalentai iš viso	<u>63</u>	<u>295</u>

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 09 – Nuosavas kapitalas

Bendrovės įstatinis kapitalas 2013 m. gruodžio 31 d. sudaro 16 129 614 Lt. Jis padalintas į 16 129 614 vieno litų nominalios vertės paprastasias vardines akcijas. Visos akcijos pilnai apmokėtos.

Bendrovės nuosavas kapitalas 2013 metų gruodžio 31 d. buvo 8 680 004 Lt ir sudarė 53,81 proc. įstatinio kapitalo.

Perkainojimo rezervas sudarytas iš pastatų ir statinių bei talpų perkainotos vertės skirtumo. Nudėvint perkainoto turto dalį, mažinamas perkainojimo rezervas ir fiksuojamas nepripažintas 2013 metų pelnas, o panaudotas atidėtasis pelno mokestis fiksuojamas bendrųjų pajamų ataskaitoje. 2013 metų pelnas dėl perkainotos turto dalies nusidėvėjimo buvo 850 698 Lt.

2013 m. gruodžio 31 d. bendrovė neturi suformavusi įstatymu reglamentuotą privalomąją rezervą.

Per ataskaitinius finansinius 2013 metus bendrovė patyrė 1 104 840 Lt grynojo nuostolio.

Pastaba Nr. 10 – Paskolos ir finansinės skolos (Tūkst. Lt)

	Nuoroda	2013-12-31	2012-12-31
Finansinės nuomos SWED banko lizingas	a)	61	134
Finansinės nuomos Šiaulių banko lizingas	b)	76	
UAB „Laumžirgiai“ paskola	c)	2 894	2 894
UAB „Respublikos investicija“ paskola	d)	14 203	14 950
Mokestinės paskolos	e)	2 504	2 257
Mokėtinos palūkanos už paskolas	f)	330	429
Iš viso įsipareigojimų		20 068	20 664
Minus: trumpalaikė dalis		(4 167)	(16 723)
Iš viso ilgalaikė dalis		15 902	3 940

- Finansinė nuoma (lizingas) iš UAB „Swedbank lizingas“. Paskutinės įmokos mokėjimo data – 2015-05-30;
- Finansinė nuoma (lizingas) iš UAB „Šiaulių banko lizingas“. Paskutinės įmokos mokėjimo data – 2016-08-07;
- 2011-10-25 UAB „Laumžirgiai“ perėmė reikalavimo teisę iš O.Shabaevos į visą skolą, priskaičiuotą pagal 2010-02-10 Šiaulių apygardos teismo sprendimą ir 2011-01-24 Lietuvos apeliacinio teismo nutartį. Paskola turi būti gražinta iki 2017-10-31 pagal pasirašytą skolos gražinimo grafiką;

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 10 – Paskolos ir finansinės skolos (Tūkst. Lt) (tęsinys)

- d) 2007-04-25 pagal susitarimą AB „Ūkio banko“ perduota UAB „Respublikos investicija“ reikalavimo teisė į paskolą. 2013 m. lapkričio 12 d. pasirašyta Skolos mokėjimo išdėstymo sutartis, kurioje užfiksuotas įsipareigojimo dydis 14 503 025,21 Lt, bei patvirtintas šios skolos grąžinimo grafikas iki 2022-09-30 d.
- e) Mokestinės paskolos pagal 2012-07-20 ir 2013-07-18 sutartis. Grąžinimas numatytas iki 2015-06-30.
- f) Mokėtinos palūkanos pagal UAB „Laumžirgiai“ ir UAB „Respublikos investicija“ paskolų sutartis.

Visos paskolos ir kitos finansinės skolos 2013 m. rugsėjo 30 d. yra denominuotos litais. Mokestinių paskolų palūkanas kiekvieną ketvirtį nustato LR Finansų ministerija. Finansinio lizingo palūkanų normos yra kintamos ir nustatomos pagal 6 mėnesių EURIBOR arba VILIBOR plus nustatyto dydžio maržos suma. UAB „Laumžirgiai“ ir UAB „Respublikos investicija“ paskolų palūkanos fiksuotos – 4 proc.

Įmonė už paskolas yra įkeitusi savo ilgalaikį turtą, kurio balansinė vertė 2013-12-31 buvo 28 166 tūkst. Lt (2012 m. 26 233 tūkst. Lt), visas atsargas, 19 prekinį ženklų, pinigines lėšas SEB ir SWED bankuose bei neturtinę teisę - žemės nuomos teisę.

Paskolos pagal patvirtintus grafikus bus mokamos taip:

	<u>2013-12-31</u>	<u>2012-12-31</u>
Po vienerių metų	15 902	3 940
Per laikotarpį iki vienerių metų	4 167	16 723
Įsipareigojimų dabartinė vertė	<u>20 069</u>	<u>20 663</u>

Pastaba Nr. 11 – Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai (Tūkst. Lt)

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai, apskaičiuoti taikant 15% tarifą, yra priskiriami ilgalaikiams įsipareigojimams:

	<u>2013-12-31</u>	<u>2012-12-31</u>
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	1 888	1 798
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso	<u>17 790</u>	<u>5 738</u>

Laikinių skirtumų pasikeitimus per metus gali būti pavaizduotas taip:

	<u>2013-01-01</u>	<u>Apskaityta pelne (nuostoliuose)</u>	<u>Apskaityta nuosavame kapitale</u>	<u>2013-12-31</u>
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	1 798	(150)	240	1 888

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr. 12 –Prekybos ir kitos mokėtinos sumos (Tūkst.Lt)

	<u>2013-12-31</u>	<u>2012-12-31</u>
Skolos tiekėjams ir rangovams	3 957	2 595
Gauti išankstiniai mokėjimai	19	678
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	1 268	1 263
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	2 763	2 176
Iš viso	8 007	6 712

Pastaba Nr.13 - Verslo segmentai (Tūkst.Lt)

Informacija apie pardavimų pagrindinius segmentus

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Lietuva	30 623	34 805
Eksportas	9 638	8 500
Iš viso	40 261	43 305

Visas bendrovei nuosavybės teise priklausantis ilgalaikis turtas yra Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Žemiau lentelėje pateiktas Bendrovės pardavimų pasiskirstymas pagal geografinius regionus.

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Lietuva	76,23 %	80,59 %
Europos sąjunga	8,03 %	5,12 %
Rytų Europa	0,37 %	0,62 %
Afrikos šalys	14,85 %	13,40 %
JAV, Kanada	0,53 %	0,27 %

Žemiau lentelėje pateikti klientai, kuriems pardavimai sudarė daugiau kaip 10% nuo bendros pardavimų apimtys.

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
SANITEX, UAB	16,32 %	17,19 %
MAXIMA LT, UAB	12,54 %	10,95 %
RIVONA UAB	12,26 %	13,69 %

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr.14 - Kitos veiklos pajamos (Tūkst.Lt)

	2013	2012
Žalos atlyginimo pajamos	112	2
Pelnas iš ilgalaikio turto perleidimo	14	5
Nuomos pajamos	8	8
Kitos veikos pajamos	3	1
	137	16

Pastaba Nr.15 - Kitos sąnaudos (Tūkst.Lt)

	2013	2012
Akcizo mokestis	7 401	8 647
Energetika	3 068	3 156
Ilgalaikio turto remonto ir eksploatacijos sąnaudos	1 780	1 719
Pardavimo sąnaudos	1 798	1 457
Patalpų nuomos sąnaudos	133	152
Ūkinės veiklos sąnaudos	166	227
Kitos sąnaudos	932	334
	15 278	15 690

Pastaba Nr. 16 - Finansinės ir investicinės veiklos rezultatai (Tūkst.Lt)

	2013	2012
a) Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	236	31
- kitos pajamos	227	27
- valiutų kurso teigiama pasikeitimo įtaka	9	4
b) Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	798	1 212
- palūkanų sąnaudos	678	819
- neigiama valiutų kurso pasikeitimo įtaka	18	11
- baudų ir delspinigių sąnaudos	102	382

2013 metais kitos finansinės ir investicinės veiklos pajamos – 227 tūkst. Lt, gautos naujos suderinus su UAB „Respublikos“ Investicija paskolos sumą, šiai atsisakius dalies delspinigių, įtrauktų į apskaitą 2009 metais.

Pastaba Nr.17 - Sandoriai su susijusiomis šalimis

Bendrovės akcijos priklauso įvairiems akcininkams, iš kurių viena šalis neturi galimybės kontroliuoti kitą šalį ar gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr.18 - Finansinės rizikos valdymas

Kredito rizika

Kredito rizika yra rizika, kad Bendrovė patirs nuostolių, jei klientas arba kita šalis neįvykdys numatytų įsipareigojimų ir kuri dažniausiai yra susijusi su gautinomis sumomis.

Prekybos ir kitos gautinos sumos

Bendrovė kontroliuoja kredito riziką, nustatydamą kredito sąlygas ir rinkos analizės procedūras. Kredito terminas, taikomas pardavimams yra nuo 15 iki 60 dienų. Nenuolatiniai klientai ir rizikingų rinkų eksporto pirkėjai turi susimokėti iš anksto.

Bendrovė nustatė vertės sumažėjimą, kuris atspindi jos patirtų nuostolių dėl paskolų ir gautinų sumų vertinimą. Šis vertės sumažėjimas apima sąnaudas, įvertintas individualiai ir susijusias su atskirai reikšmingomis prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, o taip pat bendrai įvertintas vertės sumažėjimo sąnaudas.

Pradelstų, daugiau, kaip 90 dienų prekybos skolų vertės sumažėjimas (Tūkst.Lt) finansinių ataskaitų dieną:

	2013-12-31		2012-12-31	
	Bendra suma	Vertės sumažėjimas	Bendra suma	Vertės sumažėjimas
Nepradelstos ir iki 90 dienų pradelstos prekybos skolos	4 409	0	2 540	0
Daugiau kaip 90 dienų pradelstos skolos	63	56	79	43
Iš viso	4 472	56	2 619	43

Apie 50 % 2013 metais Bendrovės produkcijos nuperka didieji Lietuvos prekybos centrai, 24 % eksportuojama ir apie 26 % produkcijos nuperka smulkūs didmenininkai ir mažmenininkai.

Bendrovės prekybos skolos nėra draudžiamos, tačiau efektyvus kredito limitų ir apmokėjimo terminų valdymas leidžia minimizuoti šią riziką.

Laidavimai

Bendrovė nėra suteikusi jokių laidavimų.

Likvidumo rizika

Bendrovės politika yra išlaikyti pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų srautą tam, kad galėtų padengti veiklos išlaidas, įskaitant finansinių skolų aptarnavimą. Ši politika neapima neįprastų aplinkybių, tokių kaip stichinės nelaimės, kurių normaliomis sąlygomis numatyti negalima, įtakos valdymo. Bendrovė pastoviai veda derybas su bankais ir kitais finansuotojais dėl Bendrovės veiklos finansavimo.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr.18 - Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Likvidumo rizika (tęsinys)

Žemiau pateikti sutartinių finansinių įsipareigojimų, įskaitant numatytus palūkanų mokėjimus, terminai:

Rodikliai	Likutinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai	6 mėnesiai ar mažiau	6-12 mėnesių	Daugiau nei vieneri metai
2013-12-31					
Paskolos ir finansinės skolos	20 068	20 795	1 846	3 027	15 901
Prekybos skolos	3 957	3 957	3 957		
Iš viso	24 025	24 752	5 803	3 027	15 901

Rodikliai	Likutinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai	6 mėnesiai ar mažiau	6-12 mėnesių	Daugiau nei vieneri metai
2012-12-31					
Paskolos ir finansinės skolos	20 664	21 297	16 590	769	3939
Prekybos skolos	2 595	2 595	2 595		
Iš viso	23 259	23 892	19 185	769	3939

Palūkanų mokėjimai už paskolas ir finansines skolas priskaičiuoti tik vienerių metų laikotarpiui.

Bendrovės vadovybė 2013 m. lapkričio mėnesį pasiekė susitarimą su UAB „Respublikos“ Investicija dėl paskolos sumos ir jos grąžinimo grafiko iki 2022-09-30. Tokiu būdu ženkliai buvo sumažinta Bendrovės likvidumo rizika. Tačiau ir po to likvidumo rizika išlieka aukšta dėl darbinio kapitalo trūkumo. 2013-12-31 darbinio kapitalo trūkumas bendrovėje buvo 3 561 tūkst. Lt. Bendrovės vadovybė, siekdama sumažinti šio rodiklio neigiamą poveikį, pastoviai derasi su tiekėjais dėl mokėjimo terminų atidėjimo, su pirkėjais – dėl mokėjimų pagreitinimo, su bankais bei kitais potencialiais investuotojais dėl apyvartinio kapitalo finansavimo galimybių. Kad Bendrovės vadovybė sugeba suvaldyti šią riziką rodo ir tai, kad 2012-12-31 šis rodiklis buvo 16 568 tūkst. Lt.

Rinkos rizika

Valiutos rizika

Bendrovės funkcinė valiuta yra litas. Bendrovė susiduria su valiutos rizika atlikdama pirkimus ar skolindamasi, taip pat parduodama ir valdydama gautinas sumas, kurios išreikštos kita valiuta nei litas. Rizika, susijusi su sandoriais, išreikštais eurai, yra laikoma nereikšminga, kadangi litas susietas su euru fiksuotu kursu – 1 euras = 3,4528 lito. Lito ir euro susiejimas galėtų pasikeisti, jeigu vyriausybė pakeistų makroekonominę politiką.

Mokestinių paskolų palūkanas kiekvieną ketvirtį nustato LR Finansų ministerija. Finansinio lizingo palūkanų normos yra kintamos ir nustatomos pagal 6 mėnesių EURIBOR arba VILIBOR plius nustatyto dydžio maržos suma. UAB „Laumžirgiai“ ir UAB „Respublikos investicija“ paskolų

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr.18 - Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Rinkos rizika (tęsinys)

Valiutos rizika (tęsinys)

palūkanos fiksuotos – 4 proc. Skolos priemonės su kintama palūkanų norma yra nereikšmingos, lyginant su visais finansiniais įsipareigojimais, todėl 2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nesinaudojo jokiomis finansinėmis priemonėmis, kad apsaugotų nuo pinigų srautų rizikos, susijusios su skolos priemonėmis su kintančia palūkanų norma arba nuo kainų rizikos, susijusios su skolos priemonėmis su pastovia palūkanų norma.

Veiklos rizika

Veiklos rizika susijusi su tiesioginiais ir netiesioginiais nuostoliais, atsirandančiais dėl įvairių priežasčių, kurias lemia Bendrovės verslo procesai, personalas, technologijos, infrastruktūra bei išorės veiksniai (išskyrus kredito, rinkos ir likvidumo rizikas). Šie veiksniai – teisiniai ir privalomi reikalavimai bei visuotinai pripažįstami įmonių funkcionavimo standartai. Veiklos rizika kyla iš visos Bendrovės veiklos.

Bendrovės vadovybė atsakinga už veiklos rizikos kontrolės sistemos sukūrimą ir įdiegimą. Ši atsakomybė grindžiama sekančiais veiklos rizikos valdymo standartais:

- Bendrovėje yra atliekamų operacijų tvirtinimo sistema, kai operaciją pagrindžiantys pirminiai dokumentai, prieš įvedant juos į apskaitos valdymo sistemą, turi praeiti kelias tvirtinimo ir kontrolės pakopas. Taip užtikrinama ūkinės operacijos atlikimo kontrolė visose grandyse.
- Pagrindinė Bendrovės veikla – alkoholinių produktų gamyba ir prekyba – yra licencijuojama ir apribota LR teisės aktais. Keičiantis šios srities teisės aktams, pakeitimai tiesiogiai paliečia bendrovės veiklą, produkcijos pardavimus, daro įtaką bendrovės veiklos rezultatams. Nesugebėjimas laiku prisitaikyti prie naujų teisės aktų ar sprendimų, reguliuojančių alkoholinių gėrimų gamybą ir prekybą, reikalavimų (kokybei, ženklinimui, tarai) gali laikinai apriboti gamybą, o tai gali paveikti Bendrovės veiklą ir daryti įtaką verslo perspektyvoms, nulemti nenumatytas išlaidas, būtinas tam tikriems įpareigojimams įgyvendinti ar baudoms sumokėti.
- Bendrovės vadovybė nuolat stebi ir vertina su veikla susijusias rizikas ir taiko prevencines priemones, kurios leidžia šias rizikas kontroliuoti.
- Bendrovėje patvirtintos vidaus darbo tvarkos taisyklės, periodiškai yra kontroliuojama, kaip jų laikomasi.

Lietuvoje parduodama alkoholio produkcija apmokestinama akcizo mokesčiu. Akcizo mokesčio tarifų pakeitimai turėtų tiesioginės įtakos Bendrovės parduodamos produkcijos kainai ir gali turėti neigiamų pasekmių produkcijos paklausai vietinei rinkai. Tam, kad mažinti valstybės reguliavimo riziką, Bendrovės vadovybė siekia didinti nealkoholinių, akcizais neapmokestinamų gėrimų svorį bendroje parduodamos produkcijos apimtyje.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (tęsinys)

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS (tęsinys)

Pastaba Nr.18 - Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Finansinės priemonės – tikroji vertė ir rizikos valdymas

Bendrovė nenaudoja jokių priemonių rizikai, susijusiai su šių priemonių tikrosios vertės pasikeitimu, valdyti. Visas kitas Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai nėra vertinami tikrąja verte, o finansinių įsipareigojimų amortizuota savikaina balansine verte yra artima jų tikrajai vertei.

Kapitalo valdymas

Bendrovės vadovybės politika numato palaikyti kaip galima didesnę nuosavo kapitalo dalį, lyginant su skolintomis lėšomis bei kapitalo grąžą, kad išlaikyti investuotojų, kreditorių ir rinkos pasitikėjimą ir palaikyti veiklos plėtojamą ateityje. Per ataskaitinius metus Bendrovės kapitalo valdymo politika nesikeitė.

Bendrovė įsipareigojusi išlaikyti nuosavą kapitalą didesnę kaip 50% nuo akcinio kapitalo, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas.

Pastaba Nr.19 - Kita reikšminga informacija

Gautas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie LR Finansų ministerijos 2012 m. sausio 26 d. 2013-07-18 pasirašyta su Valstybine mokesčių inspekcija prie LR Finansų ministerijos Mokestinės paskolos sutartis, atidedant mokestinės nepriemokos 1 962 187,15 Lt sumokėjimą lygiomis dalimis iki 2015-06-30.

AB „Gubernija“ 2013 m. lapkričio 12 d. su pagrindiniu kreditoriumi UAB „Respublikos“ investicija“ pasirašė Skolos mokėjimo išdėstymo sutartį, kurioje užfiksuotas AB „Gubernija“ įsipareigojimo kreditoriui dydis 14 503 025,21 Lt, bei patvirtintas šios skolos grąžinimo grafikas iki 2022-09-30 d.

Vilniaus apygardos teisme civilinėje byloje Nr. 2-19-578/2010 nagrinėjamas ginčas dėl nesąžiningos konkurencijos veiksnių ir prekių ženklo savininko teisių pažeidimo tarp AB „Gubernija“ ir AB "Kalnapilio - Tauro grupė", AB "Ragutis", AB "Kauno alus", ieškinio suma - 18 452 652,50 Lt AB „Gubernija“ naudai.

Pastaba Nr. 20 - Informacija apie valdymo organus.

2013 m. balandžio 25 d. įvyko eilinis akcininkų susirinkimas, kuriame buvo patvirtinta 2012 m. finansinė atskaitomybė ir nuspręsta 2012 metų nuostolį kaupti.

Pastaba Nr. 21 - Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos

Po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos neįvyko jokių reikšmingų įvykių, kurie galėtų turėti esminės įtakos 2013 m. gruodžio 31 d. finansinėms ataskaitoms.

Veiklos tęstinumas

2013 metų finansinė atskaitomybė yra parengta veiklos tęstinumo pagrindu.

METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2013 METUS

1. BENDRA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

1.1 Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas pranešimas.

Pranešimas parengtas už 2013 finansinius metus.

1.2. Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Pavadinimas	AB “Gubernija”
Teisinė - organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistruota	Bendrovė įregistruota 1993 m. gegužės 5 d.
Įmonės kodas	144715765
PVM mokėtojo kodas	LT 447157610
Įstatinis kapitalas	16 129 614 Lt, padalintas į 16 129 614 paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijas.
Adresas	Dvaro g. 179, LT-76176 Šiauliai, Lietuvos Respublika
Telefonas	(+370 41) 591900
Faksas	(+370 41) 591911
Elektroninis paštas	info@gubernija.lt
Interneto puslapis	www.gubernija.lt

1.3. Emitento pagrindinės veiklos pobūdis

Alaus, alaus gėrimų, giros gamyba ir pardavimas.

1.4. Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

AB “Gubernija” yra pasirašiusi sutartį su AB FMĮ “Finasta” (VPK licencijos Nr.: A 087, adresas: Maironio g. 11, Vilnius, telefonas (8-5) 278 68 33 faksas (8-5) 278 68 38) dėl bendrovės išleistų vertybinių popierių apskaitos tvarkymo.

1.5. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

1.5.1. AB “Gubernija” paprastosios vardinės akcijos įtrauktos į NASDAQ OMX Vilnius biržos Papildomąjį prekybos sąrašą.

Akcijų rūšis - paprastosios vardinės;

Akcijų skaičius – 14 160 946;

Bendra nominali vertė – 14 160 946 Lt;

VP ISIN kodas – LT0000114357;

1.5.2. 2013 m. gruodžio 31 dienai AB “Gubernija” nėra supirkusi nuosavų akcijų.

2. LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮMONIŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNYJE NURODYTA INFORMACIJA

2.1. Objektivi įmonės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga, pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais įmonė susiduria, apibūdinimas

Ekonominės sąlygos

AB „Gubernija“ savo gaminamais produktais prekiauja visoje Lietuvoje ir eksportuoja į JAV, Rusiją, Afriką, Europos sąjungos šalis. Produktai gaminami aukštos kokybės naudojant tradicines gamybos technologijas: taikomas natūralus rūgimo metodas, netaikoma “high gravity” technologija, stabilizatoriai ir kitos sintetinės kilmės medžiagos nenaudojamos. Visų bendrovėje gaminamų produktų struktūroje alus sudaro 84 proc.

2013 metų produkcijos pardavimo pajamos lyginant su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu sumažėjo 3,044 mln. Lt arba 7,03 proc. Per ataskaitinį laikotarpį patirtas grynasis nuostolis 1 104 840 Lt. Pagrindinės nuostolio susidarymo priežastys – kritusi apyvarta dėl Alkoholio kontrolės įstatymo pakeitimų, uždraudusių nuo 2013 metų alkoholinius gėrimus pardavinėti didesnėje negu 1 litro plastikinėje taroje, žaliavų kainų augimas rinkoje, apskaitos politikos taikymo pakeitimai.

Techniniai-technologiniai veiksniai.

Įmonė gamina 60 komercinių pavadinimų alų, 1 komercinio pavadinimo alaus gėrimą, 9 komercinių pavadinimų giras bei 7 komercinių pavadinimų nealkoholinius gėrimus. Produkcija gaminama pagal teisės aktų – techninių reglamentų (alaus apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninį reglamentą, patvirtintą LR žemės ūkio ministro 2005-01-28 įsak. Nr.3D-45 (Žin., 2005, Nr. 16 – 507) bei Nealkoholinių gėrimų ir giros apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninį reglamentą, patvirtintą LR žemės ūkio ministro 2009-01-12 įsak. Nr.3D-13 (Žin., 2009, Nr. 7 – 252) bei įmonės standarto ĮST 144715765 – 07:2004 Alaus gėrimai reikalavimus. Įmonė teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauja techninių reglamentų rengime bei pati ruošia ir su įgaliota institucija derina įmonės standartus.

Maisto saugos kontrolė yra vykdoma pagal įdiegtą Maisto saugos sistemos planą, kurį sudaro RVSVT (Rizikos Veiksnių Analizės ir Svarbiųjų Valdymo Taškų) sistemos planas (kontroliuojama maisto sauga technologijos proceso metu) bei būtinosios programos (kontroliuojamos maisto gamybos sąlygos). Tokia maisto saugos kontrolė yra numatyta teisės aktuose ir privaloma.

Įmonė nėra diegusi aplinkosaugos, kokybės bei vadybos valdymo standartų.

Tik dėl techninės-technologinės raidos, bendrovė negali sumažinti sąnaudų, nes nuo to priklauso gaminamų produktų kokybė. Būtina laikyti anksčiau minėtų maisto ir gėrimo gaminimo kokybės standartų, higienos normų reikalavimų.

Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais įmonė susiduria, apibūdinimas

Įmonė užsiima alaus, alaus gėrimų, giros gamyba ir pardavimu. Pagrindiniai faktoriai, sukuriantys įmonės verslo riziką, yra galimi kainų pokyčiai žaliavos ir produktų rinkose, taip pat galimi politiniai, teisiniai, socialiniai ir technologiniai pokyčiai, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su AB „Gubernija“ tęstine veikla, galintys neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

2. LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮMONIŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNYJE NURODYTA INFORMACIJA (tęsinys)

2.2. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, su aplinkos ir personalo klausimais susijusi informacija

Pagrindiniai veiklos rodikliai, tūkst. LTL	2013 12 31	2012 12 31
Apyvarta	40 261	43 305
Pelnas prieš mokesčius, palūkanas ir amortizaciją (EBITDA)	1 887	2 561
Pelnas (nuostolis)	(1 105)	(1 244)
Investicijų į ilgalaikį turtą suma	433	898
Darbuotojų skaičius	185	185

Pagrindiniai įmonės kokybės ir aplinkos vadybos principai:

AB „Gubernija“ gamyba vykdoma pagal LR AM Šiaulių regiono aplinkos departamento išduotą TIPIK leidimą Nr. 82. Pagrindiniai gamybinių teršalų šaltiniai yra garo gamybos katilinė (teršalai-anglies ir azoto oksidai) bei dulkės susidaranti savyklo iškrovimo metu. Teršalų kiekiai atitinkamai yra: anglies ir azoto oksidai – 15,74 t/metus, dulkės (kietos dalelės) – 0,50 t/metus. Gaminant produkciją susidaro šalutinis produktas, kuris yra utilizuojamas arba pariduodamas kaip pašarai gyvuliams. Kadangi produkto gamybos pabaigoje reikalinga išplauti talpas bei jas dezinfekuoti, susidaro nutekamųjų vandenų taršos viršijimo normos. Taip pat veiklai vykdyti bendrovė vykdo pakuočių surinkimo programas, jas surenka, panaudoja, o nebenaudojamas pakuočių atliekas išveža antriniam perdirbimui. Dėl mobilių ir stacionarių taršos šaltinių mokamas mokestis į valstybės biudžetą. Bendrovės veiklai dėl anksčiau minėtų žalų gamtai, iš turimų taršos šaltinių, 2013 metais pastabų nepareikšta. Vykdoma kasdien prevencija laboratorinių tyrimų susijusių su produkto ir aplinkos teršimu teritorijoje, kas leidžia apsaugoti gamtą, aplinkinius gyventojus bei vartotojus. Bendrovės veiklos apribojimo ar sustabdymo galimybė yra minimali, nebent įvyktų šaldymo kompresorinės avarija, kurios metu išsiliėtų amoniakas. Šiam atvejui yra paruoštos avarijos likvidavimo priemonės.

Bendrovėje aukščiausia vadovybė kasmet peržiūri ir patvirtina maisto saugos, kokybės ir aplinkos apsaugos politiką.

2.3. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie tarpinėse finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis

Tarpinėse finansinėse ataskaitose pateikti duomenys yra pakankami, išsamūs ir papildomai neaiškinami.

2.4. Visų įmonės įsigytų ir turimų savų akcijų skaičius bei jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

2013 metų gruodžio 31 d. bendrovė neturi įsigijusių savų akcijų.

2.5. Per ataskaitinį laikotarpį įsigytų ir perleistų savų akcijų skaičius bei jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

Per ataskaitinį laikotarpį bendrovė nuosavų akcijų neįsigijo ir neperleido.

2. LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮMONIŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNYJE NURODYTA INFORMACIJA (tęsinys)

2.6. Informacija apie įmonės filialus ir atstovybes

AB „Gubernija“ turi 9 firminių parduotuvių tinklą didžiuosiuose Lietuvos miestuose: Šiauliuose, Vilniuje, Klaipėdoje bei Kretingoje, taip pat atstovybę ir didmeninės prekybos sandėlį, adresu Kalvarijų g. 204 B, Vilnius.

2.7. Svarbūs įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos

Jokių reikšmingų įvykių, įvykusių po finansinių metų pabaigos, nebuvo.

2.8. Įmonės veiklos planai ir prognozės

AB „Gubernija“ pagrindiniai tikslai 2014 metams:

- ✓ Laukiama 2014 metų apyvarta apie 40 mln. litų;
- ✓ Tikėtinas EBITDA pelningumas apie 7 %;
- ✓ Tikėtinas grynas pelningumas apie 2,5 %.

2.9. Informacija apie įmonės tyrimų ir plėtros veiklą

Įmonė pastoviai vykdo investicijas ir ieško būdų, kaip užtikrinti pastovų augimą bei geresnę veiklos efektyvumą.

2.10. Įmonės finansinės rizikos valdymo tikslai, naudojamos numatomų sandorių pagrindinių grupių apsidraudimo priemonės, kurioms taikoma apsidraudimo sandorių apskaita, ir įmonės kainų rizikos, kredito rizikos, likvidumo rizikos ir pinigų srautų rizikos mastai

Įmonė finansinių priemonių, kurios yra svarbios vertinant įmonės turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę ir veiklos rezultatus nenaudojo.

2.11. Investicijų apibūdinimas

Per ataskaitinį laikotarpį įmonė atliko investicijas į:

- gamybinių pastatų rekonstrukciją (48 tūkst. Lt);
- mašinų ir įrengimų parko atnaujinimą (172 tūkst. Lt);
- prekybinės įrangos atnaujinimą (117 tūkst. Lt).

3. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

3.1. Emitento įstatinio kapitalo struktūra

Juridinių asmenų registre įregistruotas 16 129 614 Lt įstatinis kapitalas. Jis padalytas į 16 129 614 paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijų. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos. Vertybinių popierių perdavimo apribojimai netaikomi.

3. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ (tęsinys)

3.2. Vertybinių popierių perleidimo apribojimai

AB „Gubernija“ akcininkai neturi specialiųjų kontrolės teisių.- nėra vertimo į anglų kalbą.

Vertybinių popierių perleidimui apribojimų nėra. Akcininkai naudojami turtinėmis ir neturtinėmis teisėmis ir turi pareigas, numatytas LR Akcinių bendrovių įstatyme ir bendrovės įstatuose. Netikslus vertimas

Visos bendrovės akcijos, suteikiančios balsavimo teisę, yra vienodos nominalios vertės, kiekviena akcija visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia po vieną balsą.

3.3. Akcininkai

Naujausiais turimais duomenimis (2013 m. balandžio 18 d.) bendrovėje iš viso buvo 314 akcininkų. Akcininkai, turintys daugiau kaip 5% AB „Gubernija“ įstatinio kapitalo ir balsų:

Akcininkas	Turimų akcijų kiekis, vnt.	Įstatinio kapitalo dalis, %	Su kartu veikiančiais asmenimis turimų balsų dalis, %
VITAS TOMKUS	4.609.703	28,58	38,53
UAB „REPUBLIKOS“ SPAUSTUVĖ, A. SMETONOS G. 2, VILNIUS, Į.K. 124250999	1.604.981	9,95	38,53
LARISA AFANASEVA	1.683.572	10,44	0,00
TAKHIR SHABAEV	851.604	5,28	0,00
ROMUALDAS DUNAUSKAS,	4.210.959	26,11	39,97
JAVELIN FINANCE, SIUTE 4, 41 LOWER BAGGOT STREET, DUBLIN, AIRIJA, Į.K. 221234	1.752.712	10,87	39,97
SIGITAS VILČIAUSKAS	0	0,00	15,72

3.4. Akcininkai, turintys specialias kontrolės teises, ir tų teisių aprašymai;

Bendrovėje nėra akcininkų turinčių specialias kontrolės teises.

3.5. Visi balsavimo teisių apribojimai

Bendrovėje nėra akcininkų kuriems būtų apribota balsavimo teisė

3.6. Visi akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kuriuos emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės

Vykdamas Kreditavimo sutartį Nr. 0640-40-4060817-20 iš 2004 metų gruodžio mėnesio 28 dienos Hipotekos įstaigoje įkeistos 76,68 proc. arba 12 368 131 akcijos kreditoriaus naudai.

3.7. Darbuotojai

	2013 12 31	2012 12 31
Vidutinis darbuotojų skaičius	188	185
Su aukštuoju išsilavinimu	34	33
Su aukštesniuoju išsilavinimu	55	55
Su viduriniu išsilavinimu	92	89
Su nebaigtu viduriniu išsilavinimu	7	7

3. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ (tęsinys)

3.7. Darbuotojai (tęsinys)

	2013 12 31	2012 12 31
Vidutinis atlyginimas, Lt		
Vadovaujančio personalo	9 286	9 111
Specialistų	2 498	2 431
Darbininkų	1 979	1 946

3.8. Emitento įstatų keitimo tvarka

AB „Gubernija“ įstatai keičiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

3.9. Emitento valdymo organai

Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir Bendrovės vadovas. Stebėtojų taryba Bendrovėje nesudaroma.

Bendrovės valdyba yra kolegialus valdymo organas, atstovaujantis bendrovės akcininkus laikotarpiui tarp jų susirinkimų ir priimantis sprendimus svarbiausiais bendrovės ūkinės veiklos klausimais. Valdybos darbo tvarką nustato jos priimtas valdybos darbo reglamentas. Valdybą sudaro 5 (penkių) nariai. Valdybos narius renka ne daugiau kaip keturiems metams. Valdybos veiklai vadovauja pirmininkas, kurį iš savo narių išsirenka valdyba.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, jo sušaukimo tvarka bei kiti su visuotinio akcininkų susirinkimo veikla ir priimamais sprendimais susiję klausimai, taip pat valdybos ir Bendrovės vadovo kompetencija, rinkimo (skyrimo) ir atšaukimo tvarka bei kiti su valdybos ir Bendrovės vadovo veikla susiję klausimai reglamentuojami Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.

3.10. Kolegialių organų nariai, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas.

Valdyba

Vardas, Pavardė	Pareigos Emitente	Turimų akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga
Romualdas Dunauskas	pirmininkas	4 210 959	26,11	2013-04-25	2017-04-24
Lina Dunauskaitė	narys	-	-	2013-04-25	2017-04-24
Augustinas Radavičius	narys	-	-	2013-04-25	2017-04-24
Sigitas Vilčiauskas	narys	-	-	2013-04-25	2017-04-24
Muradas Bakanas	narys	-	-	2013-04-25	2017-04-24

Valdybos nariams tantjemos ar kitoks atlyginimas nemokamos.

3. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ (tęsinys)

3.10. Kolegialių organų nariai, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (tęsinys)

Administracija

Vardas, Pavardė	Pareigos Emitente	Turimų akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %	Priskaičiuotas darbo užmokestis (Lt)
Violeta Dunauskienė	Generalinė direktorė	482 708	2,99	146 067
Vygintas Buivys	Vyr. finansininkas- finansų direktorius	0	0	97 992

Audito komitetas

Vardas, Pavardė	Pareigos Emitente	Turimų akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga
Mantas Sindžiūnas	Išorinis auditorius (dirba UAB „Erpas“)	0	0	2013-04-25	2014-04-25
Rolandas Lideikis	Ekonomistas	0	0	2010-04-26	2014-04-25
Audronė Neimantaitė	Skolų administravimo teisininkė	0	0	2010-04-26	2014-04-25

Audito komiteto nariams už veiklą audito komitete atlyginimas nemokamas.

3.11. Visi reikšmingi susitarimai, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei, taip pat jų poveikis, išskyrus atvejus, kai dėl susitarimų pobūdžio jų atskleidimas padarytų emitentui didelę žalą

Susitarimų kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei nėra.

3.12. Visi emitento ir jo organų narių ar darbuotojų susitarimai, numatantys kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties, arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo

Emitentas nėra sudaręs susitarimų su jo organų nariais ar darbuotojais, kurie numatytų kompensacijas jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo.

3. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ (tęsinys)

3.13. Per ataskaitinį laikotarpį emitento vardu sudaryti žalingi sandoriai

Per ataskaitinį laikotarpį įmonės vardu sudarytų žalingų sandorių (neatitinkančių bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan.), turėjusių ar ateityje galinčių turėti neigiamos įtakos įmonės veiklai ir (arba) veiklos rezultatams, nebuvo.

3.14. Informacija apie didesnius susijusių šalių sandorius

Sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp įmonės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų įmonei ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų, nebuvo.

4. INFORMACIJA APIE TAI, KAIP LAIKOMASI BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO

Informacija apie tai, kaip laikomasi bendrovių valdymo kodekso pateikiama priede prie šio metinio pranešimo.

5. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ

Visą viešai skelbtą informaciją galima rasti www.gubernija.lt

AB „Gubernija“ 2013 metų devynių mėnesių neauditotas veiklos rezultatas

Šiauliai, Lietuva, 2013-11-28 14:09 CET (GLOBE NEWSWIRE) --

Per 2013 m. 9 mėnesius AB „GUBERNIJA“ uždirbo neauditotą 438,40 tūkst. Lt (126,97 tūkst. EUR) pelną. Praėjusiais metais tuo pačiu laikotarpiu Bendrovė uždirbo 464,42 tūkst. LT (134,51 tūkst. EUR) pelną, t.y. bendrovės pelnas, lyginant su 2012 m. atitinkamu laikotarpiu sumažėjo 5,6 proc. Rezultato pokyčiui įtakos turi Alkoholio kontrolės įstatyme nuo 2013 metų pradžios įvesti apribojimai išpilstymo tarai ir alaus stiprumui.

Pateikiame 2013 metų 9 mėnesių tarpinę neauditotą finansinę atskaitomybę ir atsakingų asmenų patvirtinimą.

Šią informaciją taip pat galima rasti bendrovės tinklapyje www.gubernija.lt.

5. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ (tęsinys)

Dėl Lietuvos banko Priežiūros tarnybos direktoriaus sprendimo

Šiauliai, Lietuva, 2013-08-29 15:05 CEST (GLOBE NEWSWIRE) --

AB „Gubernija“, juridinio asmens kodas 144715765, praneša, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2013 m. liepos 17 d. nutartimi atmetė AB „Gubernija“ apeliacinį skundą ir paliko galioti Lietuvos banko Priežiūros tarnybos direktoriaus 2012 m. gegužės 9 d. sprendimą Nr. 241-12 „Dėl AB „Gubernija“ teisės pažeidimo bylos“ nepakeistą.

AB „Gubernija“ Lietuvos banko Priežiūros tarnybos direktoriaus nurodymus įvertino rengdama 2012 metų finansinę atskaitomybę ir apie tai informavo 2012 metų finansinės atskaitomybės Aiškinamojo rašto pastabose Nr.16 ir Nr.17.

AB „Gubernija“ 2013 metų pirmojo pusmečio neauditutas veiklos rezultatas

Šiauliai, Lietuva, 2013-08-29 14:33 CEST (GLOBE NEWSWIRE) --

Per 2013 m. I pusmetį AB GUBERNIJA patyrė neaudituatą 224,34 tūkst. litų (64,97 tūkst. EUR) nuostolį. Praėjusiais metais tuo pačiu laikotarpiu Bendrovė patyrė 123,69 tūkst. litų (35,82 tūkst. EUR) nuostolį. Nuostolis per ataskaitinį laikotarpį patirtas dėl įvesto alkoholio kontrolės įstatyme numatyto apribojimo išpilstymo tarai ir alaus stiprumui.

Pateikiame 2013 metų pirmojo pusmečio tarpinę neaudituatą finansinę atskaitomybę, tarpinį pranešimą ir atsakingų asmenų patvirtinimą.

Šią informaciją taip pat galima rasti bendrovės tinklapyje www.gubernija.lt.

Pranešimas apie vadovų sandorius

Šiauliai, Lietuva, 2013-06-14 14:06 CEST (GLOBE NEWSWIRE) -- AB „Gubernija“, juridinio asmens kodas 144715765, buveinės adresas Dvaro g.179. Šiauliai.

Pranešimas apie vadovo arba su emitento vadovu glaudžiai susijusio asmens sandorius dėl emitento vertybinių popierių (žr. prisegtą bylą).

AB „Gubernija“ 2013 metų trijų mėnesių tarpinė informacija

Šiauliai, Lietuva, 2013-05-30 11:08 CEST (GLOBE NEWSWIRE) --

Pateikiame 2013 metų trijų mėnesių tarpinę neaudituatą finansinę atskaitomybę ir atsakingų asmenų patvirtinimą.

Per 2013 m. I ketvirtį AB „Gubernija“ patyrė neaudituatą 253,9 tūkst. litų (73,5 tūkst. EUR) nuostolį. Praėjusiais metais tuo pačiu laikotarpiu bendrovė patyrė 958 tūkst. litų (277,5 tūkst. EUR) nuostolį. Nuostolis patirtas dėl įvesto alkoholio kontrolės įstatyme numatyto apribojimo išpilstymo tarai ir alaus stiprumui.

5. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ (tęsinys)

Su AB „Gubernija“ 2013 m. trijų mėnesių tarpine finansine atskaitomybe bei vadovų patvirtinimu galima susipažinti prisegtoje byloje.

Tarpinė informacija taip pat paskelbta: www.gubernija.lt/investuotojams.

AB „Gubernija“ 2012 m. metinė informacija

Šiauliai, Lietuva, 2013-04-25 14:44 CEST (GLOBE NEWSWIRE) -- Pateikiame AB „Gubernija“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo 2013 m. balandžio 25 d. patvirtinta metinę informaciją (žr. priedą).

AB „Gubernija“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo priimti sprendimai

Šiauliai, Lietuva, 2013-04-25 14:37 CEST (GLOBE NEWSWIRE) --

AB „Gubernija“ (juridinio asmens kodas 144715765) eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime, įvykusiame 2013 m. balandžio 25 d., buvo priimti šie sprendimai:

- 1. Bendrovės 2012 metų metinis pranešimas.**
Išklaustas Bendrovės 2012 metų metinis pranešimas.
Sprendimas šiuo klausimu nepriimamas.
- 2. Nepriklausomo auditoriaus išvados.**
Išklaustos nepriklausomo auditoriaus išvados.
Sprendimas šiuo klausimu nepriimamas.
- 3. Bendrovės 2012 metų metinės finansinės atskaitomybės tvirtinimas.**
Patvirtinti Bendrovės 2012 metų metinę finansinę atskaitomybę.
- 4. Bendrovės 2012 metų rezultato paskirstymas.**
Palikti nepaskirstytą Bendrovės 2012 metų rezultatą.
- 5. Audito komiteto nario tvirtinimas.**
Audito komiteto nepriklausomu nariu patvirtinti Mantą Sindžiūną.
- 6. Bendrovės valdybos rinkimai.**
Bendrovės valdybos nariais išrinkti Romualdą Dunauską, Sigitą Vilčiauską, Augustiną Radavičių, Muradą Bakaną, Liną Dunauskaitę.
- 7. Audito įmonės rinkimas 2013 metų finansinės atskaitomybės auditui atlikti ir apmokėjimo sąlygų nustatymas.**
Pratęsti sutartį AB „Gubernija“ 2013 metų finansinės atskaitomybės auditui atlikti su UAB „Šiaulių pagautė“, įmonės kodas 144730863, audito įmonės paslaugoms apmokėti skirti 20 000 litų, neįskaitant PVM.

5. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ (tęsinys)

AB „Gubernija“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektai

Šiauliai, Lietuva, 2013-04-04 15:54 CEST (GLOBE NEWSWIRE) -- AB „Gubernija“, juridinio asmens kodas 144715765, buveinės adresas Dvaro g. 179, Šiauliai, valdyba patvirtino 2013 m. balandžio 25 d. 10.00 val. šaukiamo eilinio akcininkų susirinkimo, įvyksiančio AB „Gubernija“ ofise (Dvaro g. 179, Šiauliai, 1 aukštas), sprendimų projektus:

1. Bendrovės 2012 metų metinis pranešimas.

Siūlomas sprendimų projektas:

Išklausti Bendrovės 2012 metų metinį pranešimą.

Sprendimas šiuo klausimu nepriimamas.

2. Nepriklausomo auditoriaus išvados.

Siūlomas sprendimų projektas:

Išklausti nepriklausomo auditoriaus išvadas.

Sprendimas šiuo klausimu nepriimamas.

3. Bendrovės 2012 metų metinės finansinės atskaitomybės tvirtinimas.

Siūlomas sprendimo projektas:

Patvirtinti Bendrovės 2012 metų metinę finansinę atskaitomybę.

4. Bendrovės 2012 metų rezultato paskirstymas.

Siūlomas sprendimų projektas:

Palikti nepaskirstytą Bendrovės 2012 metų rezultatą.

5. Audito komiteto nario tvirtinimas.

Siūlomas sprendimų projektas:

Audito komiteto nepriklausomu nariu tvirtinti Mantą Sindžiūną.

6. Bendrovės valdybos rinkimai.

Siūlomas sprendimų projektas:

Bendrovės valdybos nariais rinkti Romualdą Dunauską, Sigitą Vilčiauską, Augustiną Radavičių, Muradą Bakaną, Liną Dunauskaitę.

7. Audito įmonės rinkimas 2013 metų finansinės atskaitomybės auditui atlikti ir apmokėjimo sąlygų nustatymas.

Siūlomas sprendimų projektas:

Pratęsti sutartį AB „Gubernija“ 2013 metų finansinės atskaitomybės auditui atlikti su UAB „Šiaulių pagautė“, įmonės kodas 144730863, audito įmonės paslaugoms apmokėti skirti 20 000 litų, neįskaitant PVM.

5. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ (tęsinys)

Šaukiamas AB „Gubernija“ eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas

Šiauliai, Lietuva, 2013-03-25 15:07 CET (GLOBE NEWSWIRE) -- AB „Gubernija“, juridinio asmens kodas 144715765, buveinės adresas Dvaro g.179, Šiauliai, valdybos iniciatyva ir sprendimu šaukiamas eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas.

Susirinkimo data - 2013 m. balandžio 25 d., ketvirtadienis. Susirinkimo pradžia - 10.00 val., vieta - Dvaro g. 179 (1 aukštas), Šiauliai. Registracija nuo 9.30 val. iki 9.50 val.

Eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos diena - 2013 m. balandžio 18 d. (dalyvauti ir balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę tik tie asmenys, kurie bus bendrovės akcininkai visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos dienos pabaigoje, arba jų įgalioti asmenys, arba asmenys, su kuriais sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis.)

Susirinkimo darbotvarkė:

1. Bendrovės 2012 metų metinis pranešimas.
2. Nepriklausomo auditoriaus išvados.
3. Bendrovės 2012 metų metinės finansinės atskaitomybės tvirtinimas.
4. Bendrovės 2012 metų rezultato paskirstymas.
5. Audito komiteto nario tvirtinimas.
6. Bendrovės valdybos rinkimai.
7. Audito įmonės rinkimas 2013 metų finansinės atskaitomybės auditui atlikti ir apmokėjimo sąlygų nustatymas.

Sprendimų projektai susirinkimo darbotvarkės klausimais, dokumentai, kurie bus pateikiami eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime, ne vėliau kaip likus 21 dienai iki susirinkimo bus paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje www.gubernija.lt meniu elemente „Investuotojams“. Su šia informacija akcininkai taip pat gali susipažinti bendrovės buveinėje (Dvaro g. 179, Šiauliai).

Informuojame, kad akcininkai, turintys teisę dalyvauti eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime, turi teisę raštu elektroninio ryšio priemonėmis įgalioti fizinį ar juridinį asmenį dalyvauti ir balsuoti jų vardu eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

Apie duotą įgaliojimą akcininkas privalo pranešti raštu, atsiųsdamas duotą įgaliojimą elektroniniu paštu info@gubernija.lt ne vėliau kaip iki 2013 m. balandžio 19 darbo dienos pabaigos (16 val. 00 min.).

Registruodamiesi dalyvauti susirinkime, akcininkai ar jų įgalioti asmenys turi pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Akcininkų įgaliotiniai privalo pateikti nustatyta tvarka patvirtintus įgaliojimus. Fizinio asmens įgaliojimas turi būti patvirtintas notaro. Įgaliotinis gali būti įgaliotas daugiau negu vieno akcininko ir balsuoti skirtingai pagal kiekvieno akcininko duotus nurodymus. Bendrovė nenustato specialios įgaliojimo formos. Įgaliotas asmuo eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime turi tokias pačias teises, kokias turėtų jo atstovaujamas akcininkas. Akcininko teisė dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat apima teisę klausti.

5. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ (tęsinys)

Šaukiamas AB „Gubernija“ eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas (tęsinys)

Informuojame, kad eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimais bus galima balsuoti raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį. Jeigu užpildytą bendrąjį balsavimo biuletenį pasirašo asmuo, kuris nėra akcininkas, prie užpildyto bendrojo balsavimo biuletenio turi būti pridėtas teisę balsuoti patvirtinantis dokumentas. Tinkamai užpildytus bendruosius balsavimo biuletenius prašome pateikti elektroniniu paštu info@gubernija.lt arba pristatyti į bendrovę adresu Dvaro g. 179, Šiauliuose (2 aukštas) ne vėliau kaip iki 2013 m. balandžio 19 darbo dienos pabaigos (16 val.00 min).

Bendrovė pasilieka teisę neįskaityti akcininko išankstinio balsavimo, jei bendrasis balsavimo biuletenis neatitinka LR Akcinių bendrovių įstatymo 30 str.3 ir 4 dalyse nustatytų reikalavimų ar bendrasis balsavimo biuletenis užpildytas taip, kad atskiru klausimu neįmanoma nustatyti tikrosios akcininko valios.

Eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkė gali būti papildoma akcininkų, kuriems priklausančios akcijos suteikia ne mažiau kaip 1/20 visų balsų, iniciatyva. Siūlymus papildyti eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę akcininkai gali pateikti elektroniniu paštu info@gubernija.lt arba pristatyti į bendrovę adresu Dvaro g. 179, Šiauliai (2 aukštas) ne vėliau kaip iki 2013 m. balandžio 11 d. darbo dienos pabaigos (16 val.00 min).

Informuojame, kad kartu su siūlymu papildyti eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę, turi būti pateikti ir siūlomų sprendimų projektai arba, kai sprendimų priimti nereikia, paaiškinimai dėl kiekvieno siūlomo eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo klausimo.

Informuojame, kad akcininkai, kuriems priklausančios akcijos suteikia ne mažiau kaip 1/20 visų balsų, turi teisę bet kuriuo metu iki eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo ar susirinkimo metu raštu ar elektroniniu paštu info@gubernija.lt siūlyti naujus sprendimų projektus į susirinkimo darbotvarkę įtrauktais klausimais, taip pat siūlyti audito įmonę.

Akcininkai turi teisę pateikti bendrovei klausimų, susijusių su 2013 m. balandžio 25 d. eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkė. Klausimai gali būti pateikiami elektroniniu paštu info@gubernija.lt arba pristatomi į bendrovę adresu Dvaro g. 179, Šiauliai (2 aukštas) ne vėliau kaip iki 2013 m. balandžio 19 d. darbo dienos pabaigos (16 val.00 min).

Informuojame, kad bendrovė gali atsisakyti pateikti atsakymus į akcininko klausimus, jei jie yra susiję su bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi ar konfidencialia informacija. Esant galimybei nustatyti klausimą pateikusių akcininko tapatybę, bendrovė informuoja klausimą pateikusį akcininką apie atsisakymą pateikti informaciją.

AB „Gubernija“ 2012 metų dvylikos mėnesių tarpinė informacija

Šiauliai, Lietuva, 2013-02-28 14:56 CET (GLOBE NEWSWIRE) --

AB GUBERNIJA skelbia valdybos patvirtintą neaudituoją tarpinę finansinę atskaitomybę.

2012 m. dvylikos mėnesių pajamos sudarė 43,305 mln. Lt (12,542 mln. EUR), padidėjo 3,2 proc., lyginant su 2011 m. pajamomis – 41,96 mln. Lt (12,15 mln. EUR).

5. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ (tęsinys)

AB „Gubernija“ 2012 metų dvylikos mėnesių tarpinė informacija (tęsinys)

2012 m. EBITDA rodiklis 2,76 mln. Lt (0,80 mln. EUR), lyginant su 2011 m. EBITDA - 2,24 mln. Lt (0,65 mln. EUR), išaugo 23,21 proc. 2012 m. dvylikos mėnesių nuostolis, neatskaičius mokesčių, sudaro 1,24 mln. Lt (0,36 mln. EUR), 2011 m. dvylikos mėnesių nuostolis buvo 0,64 mln. litų (0,185 mln. EUR).

Pagrindinės nuostolio susidarymo priežastys – 2012 metų gruodžio mėnesį kritusi apyvarta dėl Alkoholio kontrolės įstatymo pakeitimų, uždraudusių nuo 2013 metų alkoholinius gėrimus pardavinėti didesnėje negu 1 litro taroje, žaliavų kainų augimas rinkoje, apskaitos politikos taikymo pakeitimai, amortizacinių atskaitymų išaugimas perkainuotiems pastatams ir statiniams. Su AB „Gubernija“ 2012 m. dvylikos mėnesių tarpine finansine atskaitomybe bei vadovų patvirtinimu galima susipažinti prisegtose bylose. Tarpinė informacija taip pat paskelbta: www.gubernija.lt/investuotojams.

6. KITA INFORMACIJA

Papildomos informacijos, kuri turėtų būti atskleidžiama pagal įmonių veiklą reglamentuojančius įstatymus, kitus teisės aktus ar įmonės įstatus, ir kuri nebūtų atskleista šiame metiniame pranešime bei metinėse finansinėse ataskaitose – nėra.

**AB „GUBERNIJA“ pranešimas
apie NASDAQ OMX Vilniaus
listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi
2013 metais**

Akcinė bendrovė „Gubernija“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir AB NASDAQ OMX Vilnius listingavimo taisyklių 24.5. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių:

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė prognozes pateikia esminių įvykių pranešimo forma per vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius reglamentuotos informacijos bazę.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Visi bendrovės organai sukoncentruoti į įmonės strateginių tikslų įgyvendinimą.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnę naudą bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovėje sudaroma valdyba, kuri atstovauja bendrovės akcininkų interesams, atsako už strateginį vadovavimą bendrovei, prižiūri bendrovės vadovo veiklą, rengia valdybos posėdžius, bendradarbiauja su įmonės vadovybė.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovė laikosi šio punkto nuostatų.
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		

<p>2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdymo organas yra valdyba ir vadovas. Stebėtojų taryba nesudaroma. Bendrovės akcininkų nuomone, tai yra pakankamas ir efektyvus vadovo atliekamų funkcijų priežiūros būdas. Bendrovės valdymo organų kompetencijų padalinimas bei atsakomybė yra apibrėžtas bendrovės įstatuose, valdymo organų darbo reglamentuose bei vadovo darbo sutartyje, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme (toliau – Akcinių bendrovių įstatyme).</p>
<p>2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės kolegialus valdymo organas yra valdyba.</p>
<p>2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Bendrovės kolegialus valdymo organas yra valdyba.</p>
<p>2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.¹</p>	<p>Taip</p>	<p>Kadangi Bendrovė nesudaro kolegialaus priežiūros organo, III ir IV principai taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai</p>
<p>2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šioms organams priimant sprendimus.²</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdyboje yra penki valdybos nariai. Toks valdybos narių skaičius yra pakankamas ir užtikrina, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti valdybai priimant sprendimus.</p>

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

<p>2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamais maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.</p>	<p>Taip</p>	<p>Pagal bendrovės įstatus valdybos nariai renkami ketveriems metams, neribojant jų kadencijų skaičiaus.</p>
<p>2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos pirmininkas ir Bendrovės vadovas - generalinis direktorius yra skirtingi asmenys. Bendrovės valdybos pirmininkas nėra susijęs su bendrovės kasdienine veikla.</p>
<p>III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.</p> <p>Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.</p>		
<p>3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Visuotiniam akcininkų susirinkimui teikiant kandidatus į valdybą yra suteikiama informacija apie kiekvieną siūlomą kandidatą.</p>

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

<p>3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>	<p>Taip</p>	<p>Siūlomi kandidatai į valdybos narius yra įvardinami bendrovės akcininkams prieš visuotinį akcininkų susirinkimą kartu su pateikiamais siūlomais susirinkimo sprendimų projektais.</p>
<p>3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>	<p>Taip</p>	<p>Informacija apie esamus Bendrovės kolegialaus organo narius yra pateikiama Bendrovės metiniame pranešime bei rengiamoje periodinėje informacijoje. Prieš būsimus valdybos rinkimus informacija apie juos pateikiama kartu su susirinkimo medžiaga.</p>
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos sudėtis ir narių skaičius atitinka Bendrovės veiklos apimtį ir esamos struktūros dydį. Bendrovės valdybos bei Audito komiteto nariai turi pakankamai žinių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.</p>
<p>3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.</p> <p>3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas⁴ nepriklausomų⁵ narių skaičius.</p>	<p>Taip</p> <p>Ne</p>	<p>Asmenys, naujai išrinkti į valdybos narius supažindinami su situacija bendrovėje bei valdymo ypatumais.</p> <p>Bendrovė nesilaiko šio Valdymo kodekso 3.6 punkto, nes Bendrovėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai, bendrovėje nebuvo aptartas nepriklausomų narių „pakankamumo“ sąvokos turinys.</p>

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą

<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokesį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnę darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 	<p>Ne</p>	<p>Bendrovėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai.</p>
---	-----------	---

Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiam organo yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);</p> <p>5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p> <p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai.</p>
--	-----------	---

<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovėje nebuvo taikoma valdybos nario vertinimo ir skelbimo praktika.</p>
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovėje nebuvo taikoma valdybos nario vertinimo ir skelbimo praktika.</p>
<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų⁶. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Neaktualu, nes nėra atlyginama iš bendrovės lėšų.</p>
<p>IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.⁸</p>	<p>Taip</p>	<p>Valdyba užtikrina bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės vientisumą bei skaidrumą, analizuoja, vertina Įmonės metinės finansinės atskaitomybės projektą bei pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos Įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formulė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenuostato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi Įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniui valdymo organui – vadovui.

<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonų, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimančiais sprendimais.</p>
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Kolegialaus organo nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus nario, pareigų vykdymui. Visuose šauktuose kolegialaus organo posėdžiuose kvorumas buvo.</p>
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdyba savo darbe siekia elgtis sąžiningai ir nešališkai su visais Bendrovės akcininkais.</p>

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankančią kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	<p>Taip</p>	<p>Dėl svarbių sandorių sprendimus priima valdyba.</p>
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>	<p>Taip</p>	<p>Visais atvejais sprendimus valdyba priima tik vadovaujantis bendrovės interesais. Bendrovės valdyba aprūpinama visais reikalingais funkcijoms atlikti ištekliais. Prireikus, valdybos posėdžiuose dalyvauja bendrovės darbuotojai ir teikia visą būtiną informaciją, susijusią su svarstomais klausimais.</p>

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovėje sudaromas tik audito komitetas.</p>
<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovėje veikiantis Audito komitetas savo veikloje vadovaujasi valdybos patvirtintais Audito komiteto veiklos nuostatais. Audito komitetas pagal poreikį teikia bendrovės valdybai rekomendacijas. Audito komiteto pateikiami sprendimai ir dokumentai yra rekomendacinio pobūdžio.</p>

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.</p> <p>Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.</p>	Taip	Audito komitetas sudarytas iš 3 narių.
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.</p>	Taip	Audito komiteto teisės ir pareigos apibrėžtos Audito komiteto sudarymo ir veiklos nuostatuose, patvirtintuose valdybos.
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	Taip	Bendrovėje veikiančiam Audito komitetui suteikiama teisė į Audito komiteto posėdžius kviesti Bendrovės valdybos narius ir kitus darbuotojus kaip tai apibrėžia Audito komiteto veiklos nuostatai.

<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	Neaktualu	
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 	Neaktualu	

<p>3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;</p> <p>4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;</p> <p>5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
---	--	--

<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiems interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;</p> <p>6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais</p>	<p>Taip</p>	<p>Vykdamas Audito įstatymo 52 straipsnį, įgyvendinantį Direktyvos 2006/43/EB 41 straipsnio nuostatas, Vertybinių popierių komisijos reikalavimu 2010 m. balandžio 26 d. pakartotinio eilinio akcininkų susirinkimo sprendimu išrinktas Audito komitetas iš trijų narių.</p> <p>Pagrindinės Audito komiteto funkcijos: stebėti finansinių ataskaitų rengimo procesą; stebėti audito atlikimo procesą; stebėti kaip audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų.</p>
--	-------------	--

<p>bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
---	--	--

<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovėje nėra valdybos veiklos vertinimo ir informavimo apie veiklą praktikos.</p>
<p>V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka</p> <p>Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Bendrovės kolegialiams priežiūros ir valdymo organams (šiam principui sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovėje šia nuostata įgyvendina kolegialus organas – valdyba.</p>
<p>5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokiu periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.¹²</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per metų ketvirtį.</p>

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

<p>5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Valdybos nariams prieš savaitę pateikiama posėdžio darbotvarkė.</p>
<p>5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>	<p>Taip</p>	<p>Derinamos posėdžių datos ir darbotvarkės.</p>
<p>VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
<p>6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės įstatinį kapitalą sudarančios paprastosios vardinės akcijos visiems bendrovės akcijų savininkams suteikia vienodas teises.</p>
<p>6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės įstatai, kuriuose nustatytos bendrovės akcijų investuotojams suteikiamos teisės, yra viešai paskelbiami bendrovės tinklalapyje internete.</p>

<p>6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą¹³. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą priima valdyba.</p>
<p>6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės įstatai numato, kad visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti ir balsuoti visi asmenys, susirinkimo dieną esantys Bendrovės akcininkai ar jų įgalioti atstovai arba asmenys, su kuriais sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis. Dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir pasisakyti gali valdybos nariai ir bendrovės vadovas, išvadą ir ataskaitą parengęs auditorius. Akcininkas, turintis balsavimo teisę ir susipažinęs su darbotvarke, gali raštu pranešti visuotiniam akcininkų susirinkimui savo valia „už“ ar „prieš“ pavieniui dėl kiekvieno nutarimo. Šie pranešimai įskaitomi į susirinkimo kvorumą ir balsavimo rezultatus.</p>
<p>6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės interneto tinklalapyje ir NASDAQ OMX Vilnius informacinėje sistemoje iki susirinkimo likus 21 dienai pateikiama lietuvių ir anglų kalba:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Sprendimų projektai dėl kiekvieno visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimo. 2.Audituotos metinės finansinės ataskaitos ir auditoriaus išvada. 3.Metinis pranešimas.
<p>6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.</p>	<p>Taip</p>	<p>Visuotiniame akcininkų susirinkime akcininkas gali dalyvauti asmeniškai, per atstovą, jei asmuo turi tinkamą įgaliojimą, arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis. Gali balsuoti raštu.</p>

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvarstomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertinkamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

<p>6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.</p>	<p>Ne</p>	<p>Taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrengimais kol kas nėra galimybių.</p>
---	-----------	--

VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

<p>7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos nariai vengia situacijų, kai jų asmeniniai interesai gali prieštarauti bendrovės interesams. Bendrovės valdybos nariai susilaiko nuo balsavimo arba atsisako balsuoti, kai tai susiję su juo asmeniui.</p>
<p>7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.</p>	<p>Taip</p>	<p>Valdybos nariai nepainioja Bendrovės turto su savo turtu.</p>
<p>7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.</p>	<p>Taip</p>	<p>Valdybos narys gali sudaryti sandorį su bendrove. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams.</p>

7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Valdybos nariai susilaiko nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.
<p>VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika</p> <p>Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</p>		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovės bei valdybos nuomone, atsižvelgus į Lietuvos rinkoje bei kitose rinkose, kuriose Bendrovė veikia, esančią konkurencinę aplinką bei veiklos ekonomines sąlygas, tokia informaciją yra neskelbtina (konfidenciali), šiuo metu laikytina Bendrovės komercine paslaptimi. Aiškinamajame rašte skelbiama tik trumpa informacija.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpį; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto

<p>pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;</p> <p>10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;</p> <p>11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį.</p> <p>12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;</p> <p>13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.</p>		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <p>1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime;</p> <p>2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;</p> <ul style="list-style-type: none"> • atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; <p>3) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;</p> <p>4) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais;</p> <p>6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma</p>	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto

<p>atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.</p> <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <p>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</p> <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>5) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>6) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	Taip	Bendrovės darbo apmokėjimo tvarka šiuo metu numato kintamojo atlyginimo dalies mokėjimą.
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Taip	

8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.	Ne	Kintama sudedamoji atlyginimo dalis neatidedama.
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigražinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Ne	
8.10. Išaitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto
8.11. Išaitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	Bendrovė netaiko atlyginimo bendrovės akcijomis.
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamos mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto

8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Ne	Pagal Bendrovės įstatus generalinio direktoriaus atlyginimo nustatymo klausimą sprendžia Valdyba.
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.17 punkto
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Ne	Šiuo metu bendrovė neturi tokių atlyginimų schemų.
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Neaktualu	Nurodyti klausimai visuotiniame akcininkų susirinkime nebuvo svarstomi, to nenumato bendrovės įstatatai.

<p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>	Neaktualu	Nurodyti klausimai visuotiniame akcininkų susirinkime nebuvo svarstomi, to nenumato bendrovės įstatai.
<p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemeje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	Neaktualu	
<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.19 punkto.

IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Visiems interesų turėtojams sudaromos sąlygos dalyvauti bendrovės valdyme, susipažinti su reikiama informacija.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.	Taip	Interesų turėtojai, turintys bendrovės akcijų, turi teisę dalyvauti akcininkų susirinkimuose, domėtis bendrovės veikla bei rezultatais.
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	Taip	Interesų turėtojams, dalyvaujantiems bendrovės valdymo procese, sudarytos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu	Taip	Rekomendacijose nurodyta informacija yra skelbiama bendrovės internetiniame tinklapyje www.gubernija.lt ir per vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius informacinę sistemą.
---	------	---

<p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p> <p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.</p> <p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programose ir pan.</p>		
<p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	Taip	<p>Bendrovė informaciją per vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius naudojamą informacinę atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu taip užtikrindama informacijos pateikimą visiems suinteresuotiems asmenims. Informacija, galinti turėti įtakos Bendrovės išleistų vertybinių popierių kainai, yra laikoma konfidenciali, todėl yra griežtai saugoma ir neatskleidžiama iki ji yra viešai paskelbiama per informacinę sistemą įstatymų nustatyta tvarka.</p>
<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	Taip	<p>Bendrovė užtikrina nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos, skelbdama ją lietuvių ir anglų kalbomis per vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius informacinę sistemą ir savo internetiniame tinklalapyje.</p>

10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos ir informacija yra patalpinta bendrovės tinklalapyje www.gubernija.lt .
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas		
Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą atlieka nepriklausoma audito įmonė. Tuo tarpu LR teisės aktai tarpinės finansinės atskaitomybės audituoti nereikalauja, taip pat tai sudarytų papildomas išlaidas bei laiko sąnaudas.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Taip	Skelbiamas konkursas auditui atlikti. Valdyboje svarstomi gauti pasiūlymai, priimamas sprendimas ir audito įmonės kandidatūra pasiūloma visuotiniam akcininkų susirinkimui.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	Akcininkams suteikiama visa informacija apie audito įmonę.